

Dél-alföldi Regionális Államigazgatási Hivatal

HIVATALI TÁJÉKOZTATÓ

III. évfolyam – 2009. évi 11-12. szám

Tartalom

Bevezető	3
Felügyeleti és Igazgatási Monitoring Főosztály tájékoztatói	5
A szociális rászorultságtól függő egyes pénzbeli és természetbeni ellátásokról szóló önkormányzati rendeletek jogi szabályozásának lehetőségei	5
Tájékoztató a belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006/123/EK irányelv jogharmonizációjával kapcsolatban végzett munkáról	8
A nehéz helyzetbe került, lakáshittel rendelkező polgárok védelmét szolgáló hatályos jogszabályi rendelkezésekről	11
Az útépitési és közművesítési hozzájárulás, valamint egyes településrendezési kötelezések megállapítása	14
Tájékoztató az Európai Unió Víz Keretirányelvének hazai megvalósításából fakadó önkormányzati feladatokról	16
Hatósági Főosztály tájékoztatói	22
A bejelentéshez kötött termelő, szolgáltató tevékenységek nyilvántartásba vételével kapcsolatos eljárás szabályai	22
Másodfokú közlekedési igazgatási eljárások tapasztalatai	23
A szálláshely-szolgáltatási tevékenység folytatásának feltételei	24
Koordinációs és Szervezési Főosztály tájékoztatói	29
A helyi önkormányzatok irattári tervének új szabályozása	29
Figyelemfelhívás a közigazgatási versenyvizsgával kapcsolatban	30
Informatikai Főosztály tájékoztatói	31
Személyiadat- és Lakcímnnyilvántartás (SZL) adatfeldolgozási rendjének változása	31
Szociális és Gyámhivatal tájékoztatói	33
Bővültek a krízistámogatás jogosultsági feltételei	33
Tájékoztató a gyermekvédelmi és szociális ágazatot érintő főbb jogszabály-módosításokról	34
Idősek nappali ellátása – étkeztetés	36
A hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról	36

Területi államigazgatási szervek tájékoztatói	38
A helyi iparüzési adóval kapcsolatos eljárási szabályok 2010. január 1. napját követő változásai	38
Információk elérhetőségekről, változásokról	44
Jegyzői változások Békés megyében (2009. november)	44

Bevezető

Tisztelt Jegyző Asszony!

Tisztelt Jegyző Úr!

Bízom benne, hogy Hivatalunk Tájékoztatójának korábbi számaiban megjelent szakmai anyagok hasznos segítséget nyújtottak munkája során.

A Tájékoztató jelen számában továbbra is aktuális témákat, jogszabályváltozásokat emeltünk ki, illetve fel kívánjuk hívni a figyelmet az aktuális feladatokra, határidőkre.

Segítséget kívánunk nyújtani a helyi normaalkotási gyakorlathoz a szociális rászorultságtól függő egyes pénzbeli és természetbeni ellátásokról szóló önkormányzati rendeletek jogi szabályozásának lehetőségeiről, valamint az útépitési és közművesítési hozzájárulás és egyes településrendezési kötelezések megállapítása szabályozásáról.

Tájékoztatót adunk a belső piaci szolgáltatásokról szóló irányelv jogharmonizációjával kapcsolatban elvégzett munkáról, az Európai Unió Víz Keretirányelvének hazai megvalósításából fakadó önkormányzati feladatokról, továbbá a nehéz helyzetbe került, lakáshitellel rendelkező polgárok védelmét szolgáló hatályos jogszabályi rendelkezésekről.

Segítséget kívánunk nyújtani a hatósági jogalkalmazó tevékenységhez a bejelentéshez kötött termelő, szolgáltató tevékenységek nyilvántartásba vételével kapcsolatos eljárás szabályairól, valamint a közlekedési igazgatási eljárások tapasztalatai tekintetében a jármű forgalomból történő kivonásáról.

Közzétesszük a szálláshely-szolgáltatási tevékenység folytatásának feltételeiről szóló új joganyaghoz készített minisztériumi szakmai anyagot.

Felhívjuk a figyelmet a helyi önkormányzatok irattári tervének új szabályozására, valamint a közigazgatási versenyvizsga általános alkalmazási feltételként történő megjelölésére a köztisztviselői pályázatokban.

Ismertetjük a Személyiadat- és Lakcímnnyilvántartás (SZL) adatfeldolgozási rendjének változásait.

A szociális tárgykörben tájékoztatást teszünk közzé a krízistámogatás jogosultsági feltételei kibővüléséről, a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartás kapcsán felmerülő gyámhivatali feladatokról.

Áttekintjük a gyermekvédelmi és szociális ágazatot érintő főbb jogszabályváltozásokat.

Közzétesszük a helyi iparüzési adóval kapcsolatos eljárási szabályok 2010. január 1. napját követő változásaival kapcsolatos Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Dél-alföldi Regionális Igazgatósága által készített tájékoztatót.

Remélem, hogy a Tájékoztató témakörei felkeltik érdeklődését és segítik tevékenységét.

Mivel idei utolsó számunkat olvashatja, ezért a sok-sok feladattal, új kihívásokkal teli esztendő végéhez közeledve ezúton is szeretném megköszönni egész évi kitartó munkáját, együttműködését!

Bízom abban, hogy erre a jövőben is számíthatok!

A karácsonyfa gyertyáinak fényénél, szerettei körében eltöltött békés Karácsonyt, és az új esztendőre sok örömet, egészséget, friss szellemet és teherbírás kívánok

sok szeretettel:

Dr. Siket Judit
hivatalvezető

Szeged, 2009. december 17.

Felügyeleti és Igazgatási Monitoring Főosztály tájékoztatói

A szociális rászorultságtól függő egyes pénzbeli és természetbeni ellátásokról szóló önkormányzati rendeletek jogi szabályozásának lehetőségei

A képviselő-testületi rendeletek egyes tartalmi elemei tekintetében a cél azt bemutatni, hogy melyek a kötelező és „eshetőleges” szabályozási területek a szociális ellátások körében.

Kiemelendő, hogy a rendeletek szabályalkotásának, szövegezésének helyessége, különös figyelemmel az értelmező rendelkezések megfogalmazására is, alapvető követelmény, mely követelményt az Alkotmánybíróságnak a közelmúltban közzétett **76/2009. (VII. 10.) AB határozata** is megerősít.

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a központi jogszabályi rendelkezések önkormányzati rendeletbe a feltétlenül szükséges mértékben vehetők át, azokat az önkormányzati rendeletben megfelelő szerkesztéssel, jelöléssel el kell választani a helyi szabályoktól.

Magasabb szintű jogszabály szövegének átvétele esetén azonban *az átvétel csak szó szerinti, mindenben azonos szövegű lehet*. Egy rendelkezésen belül nem lehet vegyes szövegezés, mert akkor nem állapítható meg, hogy mely szövegrész központi jogszabály, mely szövegrész helyi rendelkezés.

Ezen szakmai tájékoztató a képviselő-testületnek a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben (Szt.) meghatározott – egyes – rendeletalkotási kötelezettségeire és lehetőségeire tekintettel készült, melyek a következők:

1. A helyi lakásfenntartási támogatás (Szt. 38-39. §)
2. A „méltányossági” ápolási díj (Szt. 43/B. §)
3. Az átmeneti segély (Szt. 45. §)
4. A temetési segély (Szt. 46. §)
5. A méltányossági jogcímű közgyógyellátás (Szt. 50. § (3) bekezdés)

1. A helyi lakásfenntartási támogatás vonatkozásában fennálló rendeletalkotási kötelezettségről

A fenti tárgykörben a képviselő-testület számára a rendeletalkotás kötelező.

A települési önkormányzat lakásfenntartási támogatást **kell**, hogy nyújtson az Szt.-ben meghatározott feltételek szerinti jogosultnak (normatív lakásfenntartási támogatás), az adósságkezelési szolgáltatásban részesülő személyek tekintetében, illetve a helyi önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek szerinti jogosultnak (helyi lakásfenntartási támogatás).

A helyi lakásfenntartási támogatás tekintetében a rendeletalkotási felhatalmazást konkrétan az Szt. 38. § (1) bekezdés c) pontja, valamint ugyanezen szakasz (9) bekezdése adja azzal, hogy **a hivatkozott ellátási forma szabályozása és az arra jogosultak körének meghatározása kötelező.**

A helyi lakásfenntartási támogatást az önkormányzat a normatív (és az adósságkezelési szolgáltatásban résztvevők részére megállapított) támogatás kiegészítéseként és/vagy önálló formában nyújtja.

A támogatási forma szabályozásakor természetesen figyelemmel kell lennie a testületnek az Szt. keretszabályaira is, így pl. nem jogkövető a szabályozás, ha a jövedelemhatárok megjelölése nincs összhangban a törvény vonatkozó szabályaival, avagy ha kizárja a rendelet a jogosulti körből azokat, akik félkomfortosnál vagy komfortosnál magasabb komfortfokozatú lakással rendelkeznek.

2. A méltányossági ápolási díjra vonatkozó szabályozásról

A méltányossági ápolási díj nem kötelező szabályozási tárgya a szociális ellátásokról szóló rendeleteknek.

A méltányossági ápolási díj helyi rendeleti szabályozására felhatalmazást adó jogszabályhely az alábbiak szerint fogalmaz: Az Szt. 43/B. § (1) bekezdése szerint „a települési önkormányzat képviselő-testülete – az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek fennállása esetén – **ápolási díjat állapíthat meg** annak a hozzátartozónak, aki 18. életévét betöltött tartósan beteg személy ápolását, gondozását végzi”.

A jogszabályhely feltételes megfogalmazásából következően a méltányossági ápolási díj szabályozása a képviselő-testületre nem ró törvényi kötelezettséget, így döntési szabadsága van abban a tekintetben, hogy ilyen intézményt a helyi szociális rendeletével bevezet-e, avagy sem. Mivel a jogintézmény bevezetése nem kötelező, annak fenntartása sem az, ezért a képviselő-testület dönthet úgy, hogy a helyi rendelet módosításával a méltányossági ápolási díjat már nem biztosítja.

A meglévő szociális szolgáltatások kiépítettsége volumenének, illetve az önkormányzat anyagi teljesítőképességének tükrében tehát a testület belátása szerint hozhat döntést a méltányossági ápolási díj bevezetésének, illetve fenntartásának kérdésében azzal, hogy amennyiben az ellátási forma a jövőbeni megszüntetéséről dönt a testület, úgy figyelemmel kell lennie arra, hogy kellő időt biztosítson az érintetteknek a felkészülésére, illetve célszerű lehet az érintettek tájékoztatása az egyéb szociális ellátási formák igénybevételének lehetőségéről is.

Amennyiben szabályozza a testület a méltányossági ápolási díjat, úgy javasolható, hogy azt az alább kiemeltre figyelemmel eljárva tegye.

Pl. nem megfelelő, ha feltételként kerül előírásra az, hogy az ápoló és az ápolat közös lakásban éljen, avagy hatásköri hibának tekintendő, ha rendelet a jegyző hatáskörébe utalja a méltányossági ápolási díjról való döntéshozatalt.

A testület akkor sem felel meg az Szt. követelményeinek, ha a jogosultsági kereteket meghatározó jövedelemhatár megállapításakor az egyedül élő fogalma helyett az egyedülálló fogalmával operál rendeletében, avagy az sem helyes előírás, mely szerint az ápoltnak is helybeli lakosnak kell lennie.

Ugyancsak helytelen az a jogi megoldás, mely szerint nem állapítható meg ápolási díj, ha a kérelmező az ápolttal vagy más személlyel tartási, életjáradéki vagy öröklési szerződést kötött.

3. Az átmeneti segély

Az Szt. 45. § (1) bekezdése szerint a képviselő-testület átmeneti segélyt **nyújt** a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére. A törvényi megfogalmazásból következik,

hogyan az átmeneti segély kötelezően nyújtandó támogatási forma, vagyis rendeleti szabályozási kötelezettsége áll fenn a testületnek a tárgyban.

Nem megfelelő azonban, ha a rendelet „az átmeneti segélyt a „rendszeres szociális ellátásban” részesülők évente egy, maximum két alkalommal kaphatják” kitélet tartalmazza, avagy azt írja elő, hogy átmeneti segélyre az jogosult csak, aki „önhibáján kívül ellátatlan” (48/2009. (IV. 24.) AB határozat).

Hibás az a szabályozás is, amellyel a testület maximálja az egy évben benyújtható kérelmek, illetve segély megállapításának számát.

Megjegyzendő továbbá, hogy az átmeneti segély nem tehető függővé olyan feltételtől, amely az átmeneti segély céljával közvetlenül összefüggésbe nem hozható, pl. „aki kertjét nem műveli”, vagy „az önkormányzat felé tartozása van”, vagy „dohányzik, kivéve, ha szenvedélybetegségét kezelte” nem kaphat átmeneti segélyt.

4. Temetési segély

A temetési segély az önkormányzat képviselő-testületének döntésétől függően **megállapítható** támogatási forma.

A rendeletalkotásra irányuló felhatalmazást az Szt. 46. § (1) bekezdése tartalmazza, amely akképp fogalmaz, hogy „a települési önkormányzat a rendeletében meghatározott feltételek szerint temetési segélyt **állapíthat** meg annak, aki a meghalt személy eltemettetéséről gondoskodott annak ellenére, hogy arra nem volt köteles, vagy tartására köteles hozzátartozó volt ugyan, de a temetési költségek viselése a saját, illetve családja létfenntartását veszélyezteti”.

Amennyiben tehát a képviselő-testület úgy dönt, hogy a településen kíván temetési segélyt, mint támogatási formát biztosítani, azt megteheti, azonban az Szt. vonatkozó keretszabályainak betartását nem mellőzheti.

A törvényi kereteket figyelmen kívül hagyja az a testület, amely a rendeletében jogszerűtlen kizáró okot rögzít, így pl. előírja azt, hogy temetési segély nem adható annak, aki tartási, életjáradéki, öröklési szerződés alapján köteles az eltemettetésről gondoskodni.

5. Méltányossági jogcímű közgyógyellátás

A **méltányossági jogcímű közgyógyellátás** testület általi szabályozása vonatkozásában az Szt. 50. § (3) bekezdése ad irányutatót, mely szerint „(3) Az (1)-(2) bekezdésben foglaltakon kívül az a szociálisan rászorult személy is jogosult közgyógyellátásra, akinek esetében a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek fennállnak. Az önkormányzat rendeletében

a) az egy főre számított havi családi jövedelemhatárt úgy kell szabályozni, hogy az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 %-ánál, egyedül élő esetén annak 200 %-ánál alacsonyabb jövedelmet, továbbá

b) a havi rendszeres gyógyító ellátás költségének mértékéeként az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 25 %-át meghaladó összeget

jogosultsági feltételként nem lehet előírni; a szociális rászorultság további feltételeit az önkormányzat a helyi viszonyoknak megfelelően **szabályozza**”.

Az idézetekből következően, vagyis a jogalkotó szándékát egyértelműen tükröző kötelezést tartalmazó szóhasználat szerint **kötelező** tehát az önkormányzati rendeletalkotás a méltányossági jogcímű közgyógyellátás vonatkozásában (figyelemmel az önkormányzati

rendeletalkotás kereteit meghatározó Szt. 50. § (3) bekezdés a-b) pontjaiban meghatározottakra). Ennek következtében nem a képviselő-testület mérlegelésen alapuló döntése az, hogy az önkormányzat rendeletével megállapítja-e avagy sem a méltányossági közgyógyellátás szabályait.

Készítette:

Dr. Tyuroski Andrea

Felügyeleti és Igazgatási Monitoring Főosztály

Tájékoztató a belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006/123/EK irányelv jogharmonizációjával kapcsolatban végzett munkáról

Az Európai Unió tagságunkból fakadó jogharmonizációs kötelezettségünk egy újabb mérföldköve a belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006/123/EK irányelv rendelkezéseinek átültetése a magyar jogrendszerbe, amely az önkormányzatoknak is kihívást jelentett és számos feladatot adott.

A belső piaci szolgáltatásokról szóló irányelv 2006. december 28-án lépett hatályba, a tagállamoknak 2009. december 28-ig kell az irányelvben foglalt rendelkezéseket átültetniük a hazai jogrendszerbe.

Az irányelv célja a szolgáltatások valódi belső piacának megteremtése a tagállamok közötti szolgáltató tevékenységek fejlődése előtt álló jogi és adminisztratív akadályok kiküszöbölése révén.

A jogharmonizációs munka előre meghatározott ütemterv alapján folyt. Az önkormányzatoknak 2008. február 15. napjáig kellett előzetesen felmérniük az irányelvvel érintett, és az irányelvvel nem érintett rendeleteiket. A feladat elvégzéséhez az Önkormányzati Minisztérium az önkormányzatok részére rendelkezésére bocsátotta azokat a rendeletalkotási tárgyköröket, amelyek az irányelv hatálya alá tartoznak. Már ekkor kihangsúlyozásra került, hogy a közbeszerzések, a köztisztviselők jogállása, a helyi adózási szabályok, a közlekedés valamint a szociális terület nem tartozik az irányelv hatálya alá. Emellett szintén megkapták a jelentéshez szükséges táblázat kitöltéséhez nélkülözhetetlen jogalap kódokat, amelyek szintén útmutatást adtak az irányelvvel érintett és nem érintett önkormányzati rendeletek csoportosításához. Ekkor még az önkormányzatoknak az irányelvvel érintett rendeletek vonatkozásában nem kellett meghatározniuk azt, hogy az adott érintett rendelet az irányelvvel ellentétes, vagy sem.

A jegyzők számára a jogharmonizációs eljárás nem jelentett ismeretlen feladatot, mivel az Európai Unió csatlakozásunk alkalmával az önkormányzati rendeletek jogharmonizációs felülvizsgálatát elvégezték. Eltérést jelentett az, hogy a belső piaci szolgáltatásokról szóló irányelvvel kapcsolatos felülvizsgálatnál nem csak az irányelvvel ellentétes rendelkezések számbavételét kell elvégezni, hanem az irányelvvel érintett, és az azzal nem ellentétes rendeleteket is.

Az ütemterv szerinti első részjelentés időpontja 2008. június 30. napja volt. Ebben a jelentéstételi kötelezettségben a jegyzőknek már az irányelvvel érintett rendeletek közül meg

kellett határozni azokat, amelyek nem tartalmazzak az irányelvvel ellentétes rendelkezéseket, és azokat, amelyek az irányelvvel ellentétes rendelkezéseket tartalmazzak. Az irányelvvel ellentétes önkormányzati szabályozásnál meg kellett jelölni az irányelv azon cikkét, amellyel nincs összhangban az önkormányzati rendeleti szabályozás.

A következő részjelentés határideje 2008. december 30. napja volt. Az adatközlés teljesítéséhez a jegyzőknek változatlanul ki kellett szűrni, hogy az irányelv mely cikke érinti az adott helyi rendeletet, a helyi rendelet mely §-a tartalmaz olyan korlátozást, szabályozási megoldást, amelyet az irányelv érint, illetve azzal ellentétes. Hivatalunk jogelődje ekkor már tájékoztatta a jegyzőket a jogharmonizációs záradékkal kapcsolatos tudnivalókról. Már ekkor problémát jelentett a jegyzők részére az elektronikus ügyintézés kizárásáról szóló rendeletek besorolása, mivel a Ket. 162. § (1) bekezdése erre felhatalmazást adott, viszont az Irányelv 8. cikke előírja az elektronikus ügyintézését. Erre tekintettel az önkormányzatok nagy része ebben az adatszolgáltatásban már a módosítandó kategóriába sorolta ezen rendeleteit.

Ebben a jelentésben az alábbi tárgykörű rendeletek szerepeltek:

- települési folyékony hulladékkal kapcsolatos közszolgáltatás,
- települési szilárd hulladékkal kapcsolatos közszolgáltatás,
- kéményseprő-ipari közszolgáltatás,
- távhőszolgáltatás,
- lakások és helyiségek bérbeadása,
- helyi építési szabályzat,
- építészeti örökség támogatási rendszere,
- tervtanács létrehozása,
- elektronikusan végezhető közigazgatási hatósági eljárási cselekmények,
- temetők, temetkezés,
- közterület használat és a közterület használati díj,
- útépitési érdekeltségi hozzájárulás,
- helyi közművelődési feladatok,
- önkormányzat vagyona és vagyongazdálkodása,
- állatok tartása és védelme,
- díszpolgári cím adományozása,
- ivóvíz és csatornaszolgáltatás díja,
- csapadékvíz-elvezetési hozzájárulás szabályai,
- talajterhelési díj,
- zaj és rezgésvédelem helyi szabályai,
- lakáscélú önkormányzati támogatások,
- helyi címer és zászló alapítása és használata,
- háziorvosi és fogorvosi körzetek kialakítása,
- környezet védelmének szabályai,
- helyi jelentőségű védett természeti területek védettsége,
- parlagfű terjedésének irtása,
- mezei őrszolgálat,
- sportról szóló rendeletek,
- vásárok és piacok szabályozása,
- községi mérleg használata,
- vállalkozók, vállalkozások munkahelyteremtésének helyi támogatása,
- iparosított technológiával épített épületek korszerűsítése,
- családi események szervezési szolgáltatási díjai.

A következő részjelentés határideje 2009. június 30. napja volt. A feladat a korábbi adatszolgáltatásban érintettként jelzett helyi önkormányzati rendeletek ismételt felülvizsgálata volt. Tájékoztatottuk a jegyzőket arról, hogy amennyiben az irányelvvel ellentétes önkormányzati rendelkezésben lévő korlátozást fenntartja az önkormányzat, akkor arra rövid szöveges magyarázatot kell adni, megindokolva azt, hogy miért szükséges a korlátozást fenntartani. A jogharmonizációs záradék tárgyában ismertetésre került az, hogy azokat a rendeleteket is jogharmonizációs záradékkal kell ellátni, amelyek nem kerülnek módosításra, viszont az irányelvvel nem érintett rendeleteket záradékkal nem kell ellátni.

A zárójelentés elkészítésének határideje 2009. október 31. napja volt. A táblázatnak a zárójelentéshez történő kitöltése előtt felhívtuk a jegyzők figyelmét arra, hogy a települési szilárd és folyékony hulladék kezelésével, a kéményseprő-ipari közszolgáltatással, az ivóvízszolgáltatással kapcsolatos önkormányzati rendeletek tárgyában megállapítható, hogy azokat törvényi felhatalmazás alapján alkotta meg az önkormányzat. Ez esetben a jogharmonizáció közvetlenül a felhatalmazást adó jogszabály rendelkezéseit érinti, az önkormányzati rendeletet nem. Ettől függetlenül kértük, hogy az ilyen tárgyú, érintettként megjelölt rendeleteket a táblázatban változatlanul szerepeltessék.

Az elektronikus ügyintézés tekintetében felhívtuk a jegyzők figyelmét arra, hogy az elektronikus ügyintézés kizárása nem lehetséges, amennyiben a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló 2009. évi LXXVI. törvény (Kerettörvény) hatálya alá tartozó közigazgatási ügyről van szó. Az elektronikus ügyintézés az Irányelv 8. cikke értelmében is biztosítani kell, hiszen az ügyfelet illeti meg a választás joga a tekintetben, hogy élni kíván-e az elektronikus ügyintézés lehetőségével vagy sem. 2009. október 1. napjával már nem hatályos a Ket. 162. § (1) bekezdése, amely felhatalmazást adott az önkormányzatoknak arra, hogy önkormányzati rendelet megtiltsa hatósági ügyek intézésének vagy egyes eljárási cselekményeknek elektronikus formában történő elvégzését. Erre tekintettel hangsúlyoztuk azt, hogy az elektronikus ügyintézés általános kizárásáról szóló rendeleteket az Irányelv, a Kerettörvény, és a Ket. rendelkezéseivel összhangban módosítani szükséges. Az önkormányzatok ennek folyamatosan tesznek eleget, és többségükben október-november hónapokban hatályon kívül helyezték az ilyen tárgyú rendeleteiket.

Több település a Kerettörvény ismeretében pontosította adatszolgáltatását. Az önkormányzati hatósági hatáskörbe tartozó közterülethasználati engedélyeknél a táblázat ki lett egészítve az arra való utalással, hogy engedélyezési rendszer alá tartozik, ezért az irányelv 9. cikk (1) bekezdés b) pontját alkalmazni kell, valamint az ideiglenes időtartamú engedélyekre az irányelv 11. cikk (1) bekezdés c) pontja vonatkozik. Mindkét esetben a szolgáltatás korlátozását a közérdeken alapuló kényszerítő indok támasztja alá, ezért ezekben az esetekben a rendeletek módosítására nem került sor.

Az ütemterv alapján készített jelentések régiós számadatainak változását az alábbi táblázatban mutatjuk be:

Jelentés		Bács-Kiskun megye 120 önkormányzat	Békés megye 76 önkormányzat	Csongrád megye 61 önkormányzat
2008. február 15.	érintett rendeletek	1034	879	957
	nem érintett rendeletek	2947	2096	1436

2008. június 30.	érintett rendeletek	916	847	821
	nem érintett rendeletek	2963	2268	1669
2008. december 30.	érintett rendeletek	912	829	762
	nem érintett rendeletek	2991	2083	1754
2009. május 31.	érintett rendeletek	939	854	747
	nem érintett rendeletek	2995	1984	1723
2009. október 30.	érintett rendeletek	915	1009	763
	nem érintett rendeletek	3176	1895	1698

Fentiekből megállapítható, hogy a Dél-alföldi régióban lévő önkormányzatok a belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006/123/EK irányelv rendelkezéseinek jogharmonizációs feladatait folyamatosan végezték és végzik, ezzel elősegítve az Irányelvben megszabott 2009. december 28-i határidő eredményes teljesítését. Az önkormányzati rendeleteknek az irányelvvel történő jogharmonizációja nem jelenti azt, hogy a jövőben a belső piaci szolgáltatások kérdésköre lekerülne a napirendről. A jegyző kollégáknak folyamatosan figyelemmel kell kísérniük az Irányelv, a Kerettörvény rendelkezéseinek hatályosulását, az önkormányzati rendeleti valamint az Irányelv és a törvényi szabályozás koherenciáját. Őszintén reméljük, hogy a belső piaci szolgáltatások önkormányzati szintű szabályozása rövid időn belül bebizonyítja azt, hogy helyi önkormányzataink rendeletalkotása elősegíti az Európai Unió alappilléreinek számító négy szabadság egyikének, a szolgáltatások szabadságának jogi korlátozások nélküli megvalósulását.

Hivatalunk ezennel megragadja az alkalmat, hogy e tájékoztatóban megköszönje a Jegyző Kollégáknak a témakörben az elmúlt két esztendőben végzett munkáját.

Készítette:

Dr. Emhő Zsuzsanna

Felügyeleti és Igazgatási Monitoring Főosztály

A nehéz helyzetbe került, lakáshitellel rendelkező polgárok védelmét szolgáló hatályos jogszabályi rendelkezésekről

A nehéz helyzetbe került, lakáshitellel rendelkező polgárok védelme érdekében szükséges egyes törvénymódosításokról szóló 2009. évi XLVIII. törvény 2009. augusztus 1. napjától hatályos. A törvény egyrészt szabályozza a gazdasági válság miatt munkanélkülivé vált vagy fizetési nehézségekkel küzdő, de munkával rendelkező személyek átmeneti kölcsönhöz jutásának feltételeit. Másrészt a törvény kiegészítette a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXVIII. törvényt (Lakástv.) a 85/F. §-sal, amely elővásárlási jogot biztosít az önkormányzatoknak, hogy a

területükön kényszerárverésre kerülő lakásingatlanokat megvásárolják, majd ezt követően a lakásokat a korábbi tulajdonosaiknak bérbe adják.

A törvény különböző eszközökkel kíván segítséget adni azoknak az adósoknak, akik a gazdasági, pénzügyi válság következtében megnövekedett terhek miatt nem képesek tartozásaikat törleszteni, s emiatt lakhatásuk is veszélybe kerülhet. A **hitelek átütemezése**, az **állami kezességvállalás kiterjesztése** azon adósok helyzetének rendezésére alkalmas, akik még képesek – legalább csökkentett összegű – törlesztőrészletet fizetni. A törvény kiterjesztésre kerül a munkanélküliek mellett a nem munkanélküli, de átmenetileg fizetési nehézségekkel rendelkezőkre is. Ezen kívül **bővül a figyelembe vehető pénzügyi konstrukciók köre is**, így kiterjed a szabad felhasználású jelzáloghitelekre és a lakóingatlanra vonatkozó pénzügyi lízingre is.

Azok esetében viszont, akiknek a hitel-szerződését már felmondták, s folyamatban van emiatt a fedezetül lekötött ingatlan kényszerértékesítése, alapvetően a lakhatásuk legalább ideiglenes jelleggel történő biztosítását kell elősegíteni. Ennek egyik lehetséges módja a települési önkormányzatok hozzásegítése ahhoz, hogy **bérlakásként működtethető ingatlant szerezzenek**, s az ilyen módon megszerzett ingatlant az ingatlanban lakó adós részére bérbeadják.

Az önkormányzatok lakásvásárlását a törvény két módon is elősegíti: egyrészt **meghosszabbítja az árverést megelőző azon időszakot**, amely alatt létrejöhet egy árverésen kívüli, árverési vétel hatályával történő eladás, másrészt ha már kényszerértékesítésre került sor, olyan módon biztosít azon részvételi lehetőséget a lakást az adósnak bérbeadó önkormányzatnak, hogy **elővásárlási jogát gyakorolva** válhasson árverési vevővé, végrehajtáson kívüli értékesítés esetében vevővé.

A törvény – a jogalkotói cél minél teljesebb körű megvalósítása és az indokolatlan megkülönböztetés elkerülése érdekében – valamennyi olyan esetben alkalmazandó, amikor az adós tulajdonjogának és a lakhatási jogának megszűnésére vezető kényszerértékesítésre kerül sor. Ilyen kényszerértékesítés a bírósági – és a vonatkozó törvények utaló szabályai folytán a közigazgatási – végrehajtási árverés, valamint a zálogtárgy végrehajtáson kívüli értékesítése.

A törvény elsődleges célja az, hogy a **lakóingatlanokat ne árverésen**, hanem árverési vétel hatályával, de árverésen kívüli eladással lehessen értékesíteni. Árverésen kívüli, árverési vétel hatályával történő eladásnak a Vht. alapján akkor van helye, ha azt az árverést megelőzően a felek (adós, végrehajtást kérő) kéri (Vht. 157. § (1) bekezdés – ilyenkor az általuk megállapított vételáron történik az értékesítés), vagy az adós egyoldalú nyilatkozata alapján akkor, ha a vételárból valamennyi követelés kielégíthető (Vht. 157. § (2) bekezdés). A felek egybehangzó nyilatkozata (bizonyos esetben egyedül az adós nyilatkozata) garancia arra, hogy az ingatlan a felek méltányos érdekeinek megfelelő vételáron kerül értékesítésre. Az árverésen kívüli eladásra mindaddig lehetőség van, amíg az árverés meg nem kezdődik, így a lakóingatlan árverési hirdetményének – hagyományos vagy elektronikus – közzétételi időszakában is. A települési önkormányzat a lakóingatlan árveréséről az ingatlan és az ügy lényeges adatait tartalmazó árverési hirdetményből értesül, melyet a végrehajtó a Vht. 144. § (1) bekezdésének c) pontja alapján megküld a települési önkormányzat jegyzőjének. Ezzel együtt megtörténik a hirdetmény **elektronikus árverési rendszerben** történő közzététele is, amely legalább 30 napig tart. A törvény ezt a 30 napot emeli fel **60 napra** annak érdekében, hogy az önkormányzatok – a felekkel együtt – ez alatt nagyobb eredményességgel készíthessenek elő egy árverésen kívüli, árverés hatályával történő vételt. Ugyancsak

megtörténik az árverési hirdetmény közzétételi időszakának meghosszabbítása az adóvégrehajtási eljárások esetében is.

A lakásvásárlást elősegítő másik eszköz az **elővásárlási jog biztosítása**, mely célhoz kötött, és az eljárás sajátosságaihoz igazodóan történik. A törvény – szemben a 2005. évi CLXII. törvénnyel – nem az ingatlan-végrehajtás általános szabályai közé iktatja be az önkormányzat elővásárlási jogára vonatkozó elvi rendelkezést, hanem az anyagi jogi szabály megállapítása mellett a kényszerértékesítési eljárás folyamatába is beilleszti a szükséges rendelkezéseket és a konkrét intézkedéseket is egyértelműen meghatározza. Az elővásárlási jogra vonatkozó anyagi jogi szabályok a Lakástv.-be, a szükséges eljárási szabályok pedig a Vht.-be és az Art.-ba épültek be. Szükségessé vált továbbá az ezzel azonos rendeltetésű szabályok beépítése a zálogtárgyak bírósági végrehajtáson kívül értékesítéséről szóló 12/2003. (I. 18.) Korm. rendeletbe is.

A Lakástv. új 85/F. §-a az alábbi szabályozást adja:

„A települési önkormányzat elővásárlási joga lakóingatlan kényszerértékesítése során

85/F. § (1) A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 147. §-ának (3) és (4) bekezdése szerinti lakóingatlan fekvése szerinti települési önkormányzatot – az (5) bekezdésben foglalt kivétellel – a beköltözhető állapotban értékesítendő lakóingatlan bírósági és közigazgatási végrehajtási árverése, valamint nyilvános pályázati értékesítése során – az árverésen, nyilvános pályázaton, a végrehajtási eljárásra vonatkozó külön jogszabály szerint gyakorolható – elővásárlási jog illeti meg.

(2) A külön jogszabály szerinti lakóingatlan fekvése szerinti települési önkormányzatot a lakóingatlan, mint zálogtárgy bírósági végrehajtáson kívül történő értékesítése során – a bírósági végrehajtáson kívüli értékesítésen, a zálogtárgy bírósági végrehajtáson kívül történő értékesítéséről szóló külön jogszabály szerint gyakorolható – elővásárlási jog illeti meg.

(3) A települési önkormányzat az e § szerinti elővásárlási jogát akkor gyakorolhatja, ha az (1) vagy (2) bekezdésben megjelölt adós, zálogkötelezett kérelmet terjesztett elő a lakóingatlan bérleti jogának megszerzése iránt, és a települési önkormányzat írásban kötelezettséget vállalt arra, hogy a megvásárolt lakóingatlant a végrehajtási eljárás adósának vagy a zálogkötelezettnek az e törvényben és önkormányzat bérbeadásáról szóló rendeletében meghatározott feltételek szerint, határozatlan időre bérbe adja.

(4) Ha a zálogjoggal terhelt ingatlan vonatkozásában mind az adós, mind a zálogkötelezett kéri a bérbeadást, a bérleti jog a zálogkötelezettet illeti meg.

(5) Nem illeti meg a települési önkormányzatot az e § szerinti elővásárlási jog

a) a lakóingatlan árverésen kívüli, árverési vétel hatályával történő eladása és a lakóingatlan átvétele során,

b) a lakóingatlan közös tulajdonának árveréssel történő megszüntetése iránt indult végrehajtási eljárásban.”

A lakóingatlan fekvése szerinti települési önkormányzat az idézett törvényi szabályozással valamennyi olyan ingatlan kényszerértékesítése esetében lehetőséget kap elővásárlási jog gyakorlására, amely alkalmas a későbbiekben bérlakásként való működtetésre, és amelynek az értékesítése a lakhatásul szolgáló ingatlan elvesztésével jár. Ezek a Vht. 147. §-ának (3) és (4) bekezdése szerinti lakóingatlanok: azok a lakóingatlanok, amelyekben az adós lakóhelye van, ha az adósnak ez az egyetlen lakóingatlana. Nem tartozik e körbe – az (5) bekezdésben megállapított szabályok értelmében – az a lakóingatlan, amelynek árverésére nem pénzkövetelés behajtása érdekében, hanem közös tulajdon megszüntetése miatt kerül sor; ez

esetben értelemszerűen nem indokolt a törvény szerinti speciális eljárás. Ugyancsak nem indokolt az elővásárlás akkor, ha az adós maga tud helyzetéről megfelelő vevő felkutatásával gondoskodni: így árverésen kívüli eladásnál is kizárja a törvény az elővásárlási jogot.

Az említettekhez hasonló elővásárlási szabályt fogalmaz meg a Lakástv. arra az esetre, ha a kényszerértékesítés nem bírósági végrehajtás, hanem az ingatlan mint zálogtárgy végrehajtáson kívüli értékesítése keretében történik meg.

A törvényt módosítás azok számára kíván egyfajta segítségnyújtást lehetővé tenni, akiknek az egyetlen lakását adják el egy tartozás meg nem fizetése miatt. Bizonyos esetekben viszont a tartozás kötelezettje és a fedezetet felajánló személye nem esik egybe (egyenes adós – dologi adós). A módosítás erre az esetre is egyértelművé teszi, hogy kit illet meg a bérleti jog. Ha a lakását nem az egyenes adós, hanem a lakását fedezetként felajánló másik személy zálogkötelezett (dologi adós) veszíti el a kényszerértékesítés során, úgy a bérleti jog részére biztosítandó.

A Dél-alföldi régióban működő helyi önkormányzatok közül – a 2009. novemberi adatok alapján – 3 élt a rendeletalkotás lehetőségével. Csongrád megyében Szeged, Bács-Kiskun megyében Kecskemét és Kiskunmajsa megteremtette a jogi lehetőséget arra, hogy a nehéz helyzetbe került lakáshitellel rendelkező polgároknak segítséget nyújtson. Információink szerint azonban az elővásárlási jog gyakorlására az érintett önkormányzatoknál eddig nem került sor. Az adatszolgáltatás során további 12 helyi önkormányzat jelezte, hogy igény felmerülése esetén élni kívánnak elővásárlási jogukkal.

Készítette:

Dr. Pintér Anita

Felügyeleti és Igazgatási Monitoring Főosztály

Az útépitési és közművesítési hozzájárulás, valamint egyes településrendezési kötelezések megállapítása

Az építési beruházások megvalósításának elősegítése érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2009. évi LVII. törvény 2009. október 1-jei hatályba lépésével számos jogszabályt módosított, közöttük az Étv.-t, azaz az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvényt.

Az Étv. 28. § (2) bekezdésének – az útépitési és közművesítési hozzájárulás megállapításáról szóló – 2009. október 1. napjától hatályos szövege szerint:

„(2) Ha a kiszolgált utat, illetőleg közművet a települési önkormányzat megvalósította, annak költségét részben, de legfeljebb a költségek 90 %-áig az érintett ingatlanok tulajdonosaira átháríthatja. **A hozzájárulás mértékéről és a megfizetés módjáról a települési önkormányzat képviselő-testülete hatósági határozatban dönt.** Az útépitési és közművesítési hozzájárulás nem róható ki, ha az út- és közműépítéshez szükséges terület kialakítása érdekében korábban lejegyzett telekrészért járó kártalanítás összegének megállapítása során az út és a közmű megépítéséből eredő értéknövekedést figyelembe vették.”

Hasonlóképpen rendelkezik 2009. október 1-jétől az Étv. 29. §-a a településrendezési kötelezések tekintetében is:

„(2) A települési önkormányzat képviselő-testülete hatósági határozatban a tervszerű telekgazdálkodás, a beépítés helyes sorrendje és a településkép előnyösebb kialakítása érdekében a beépítetlen építési telkekre meghatározott időn belüli **beépítési kötelezettséget** állapíthat meg. Ha a tulajdonos a beépítési kötelezettségét nem teljesíti, az önkormányzat az ingatlant kisajátíthatja. Amennyiben az ingatlan tulajdonos a beépítési kötelezettségét nem tudja teljesíteni, úgy kérésére az ingatlant ki kell sajátítani.

(3) A települési önkormányzat képviselő-testülete a településkép javítása érdekében az azt rontó állapotú építmények meghatározott időn belüli **helyrehozatali kötelezettségét** írhatja elő hatósági határozatában. Az önkormányzat e kötelezettség teljesítéséhez anyagi támogatást nyújthat. A képviselő-testület határozathozatal helyett hatósági szerződést köthet az ügyféllel.

(4) A települési önkormányzat képviselő-testülete hatósági határozatban a közérdekű környezetalakítás céljából az ingatlan növényzettel történő meghatározott módon és időn belüli **beültetési kötelezettségét** írhatja elő. Ha e kötelezettség teljesítése az ingatlan rendeltetésszerű használatához szükséges mértéket meghaladó ráfordítást igényel, az önkormányzatnak a tulajdonos költségeit képviselő-testülete hatósági határozatban meghatározott mértékben kell megtérítenie.”

Az Étv. korábbi, azaz 2009. szeptember 30-ig hatályban lévő szabályozása szerint a hozzájárulás mértékét és a megfizetés módját, illetve a beépítési, helyrehozatali, beültetési kötelezettséget a települési önkormányzat rendelettel szabályozta. Az elmúlt évek során számos önkormányzat döntött a megjelölt tárgyköröket érintő, **az Étv. felhatalmazásán alapuló rendelet(ek)** megalkotása mellett, melyek **sorsa a jogszabály-módosítás következtében kérdésessé vált.**

Az **Étv. 2009. október 1. napjától már nem ad felhatalmazást** a helyi önkormányzatoknak arra, hogy az útépitési és közművesítési hozzájárulás mértékét, és a megfizetés módját, valamint a beépítési, helyrehozatali, beültetési kötelezettséget helyi rendeletben szabályozzák. Tekintettel azonban arra, hogy az általánosan elfogadott joggyakorlat szerint az állampolgárok jogait, kötelezettségeit illetően csak jogszabályban lehet rendelkezni, indokolt, hogy a hozzájárulás megfizetésével kapcsolatos **általános jellegű szabályozás a továbbiakban is helyi önkormányzati rendeleti formát öltön.** Az e tárgykörben alkotott helyi önkormányzati rendeletek megalkotására a továbbiakban az Ötv. 16. § (1) bekezdése alapján van lehetőség.

Fontos kiemelni, hogy az ilyen módon – azaz az Ötv. 16. § (1) bekezdése alapján – megalkotott helyi rendeletek **egyedi kötelezést szabályozó rendelkezéseket nem tartalmazhatnak**, csupán a hozzájárulás megállapításának illetőleg a kötelezettség előírásának jogosultságára vonatkozó kereteket szabályozhatják. Az egyedi kötelezettségek megállapítása a képviselő-testület (illetve átruházott hatáskörben eljárva bizottság, polgármester) által kiadott, az önkormányzati rendeleten, valamint az Étv. új szabályozásán alapuló egyedi hatósági határozatban történhet.

Készítette:

Dr. Csongrádi Helga

Felügyeleti és Igazgatási Monitoring Főosztály

Tájékoztató az Európai Unió Víz Keretirányelvének hazai megvalósításából fakadó önkormányzati feladatokról

Az Európai Unió valamennyi tagállamában 2000. december 22-től hatályos az Európai Parlament és a Tanács a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek a meghatározásáról szóló 2000/60/EK Irányelve (2000. október 23.) (*Víz Keretirányelv*; rövidítve: VKI).

Magyarország vízgyűjtő gazdálkodási terve. Az országos terv háttéranyaga elnevezésű dokumentum az alábbi megállapításokat tartalmazza a VKI-val összefüggésben:

„A VKI általános célkitűzései a következők:

- a vizekkel kapcsolatban lévő élőhelyek védelme, állapotuk javítása,
- a fenntartható vízhasználat elősegítése a hasznosítható vízkészletek hosszú távú védelmével,
- a szennyezőanyagok kibocsátásának csökkentésével a vízminőség javítása,
- a felszín alatti vizek szennyezésének fokozatos csökkentése, és további szennyezésük megakadályozása,
- az árvizeknek és aszályoknak a vizek állapotára gyakorolt kedvezőtlen hatásainak mérséklése.

A keretirányelv alap gondolata, hogy a víz nem csupán szokásos kereskedelmi termék, hanem alapvetően örökség is, amit ennek megfelelően kell óvni, védeni. A vízkészletek használata során a hosszú távon fenntartható megoldásokra kell törekedni. **Általános célja, hogy a felszíni és felszín alatti vizek 2015-re ériék el az ún. „jó állapotot”, mind a határidőben, mind a cél minőségében csak indokolt esetekben tehető engedmény.”**

„Akkor tekinthetők a vizek jó állapotúnak, ha az ivóvízellátásokra, vagy egyéb használatokra (rekreáció, öntözés) használt vizek minősége megfelel a használat által szabott követelményeknek, illetve a vizektől függő ökoszisztémák működését nem zavarják az ember által okozott változások.”

Az irányelv hazai jogrendbe történő ültetése, valamint az abban foglalt célok megvalósítása érdekében többek között megalkotásra került a vízgyűjtő gazdálkodás egyes szabályairól szóló 221/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: rendelet). A rendelet egységes keretbe foglalja a vizek jó állapotának elérése érdekében szükséges intézkedéseket, intézkedési programokat és meghatározza az ezeket összefoglaló **vízgyűjtő-gazdálkodási terv** (VGT) tartalmát, valamint a tervezés szabályait. A rendelet előírása szerint **a vízgyűjtő-gazdálkodási terveket 2009. december 22-éig kell elfogadni.**

A már hivatkozott dokumentumból kiemeljük még a VGT-re vonatkozó alábbi megállapításokat: „A VKI gyökeres szemléletváltozást jelent a vízgazdálkodás területén. Számos műszaki jellegű, jogi, gazdasági, intézményi, szervezeti intézkedés végrehajtását igényli. A VGT elsősorban azoknak a szabályozásoknak és programoknak az összefoglalása, amelyek biztosítják a környezeti célkitűzések elérését. A VGT sajátos terv, mely *a környezeti célkitűzések és a társadalmi-gazdasági igények összehangolása mellett tartalmazza a megvalósíthatóság* (költségek, finanszírozhatóság, társadalmi támogatottság stb.) elemzését is, de nem jelenti a beavatkozások terveinek részletes kimunkálását.

A VGT szoros kapcsolatban van a terület- és településfejlesztési, illetve egyéb ágazati tervekkel: a vizek állapotára vonatkozó célkitűzések elérése érdekében olyan intézkedéseket javasol, amelyek szorosan kapcsolódnak a településekhez, a földhasználathoz, az ipari tevékenységhez, a turizmushoz. A VGT-nek a vízgazdálkodással való kapcsolata különleges,

hiszen sok tekintetben a vízgazdálkodás témakörébe tartozó feladatokat lát el (vízminőségvédelem, a vizek állapotának értékelése), más tekintetben viszont követelményeket támaszt számos vízgazdálkodási tevékenységekkel szemben (pl. árvízvédelem, vízkárelhárítás, öntözés, vízi infrastruktúrák építése és működtetése stb.).”

A vízgyűjtő-gazdálkodási tervet az ország egész területére, ezen belül a Duna közvetlen, a Tisza, a Dráva, valamint a Balaton részvízgyűjtőre, továbbá ezeken belül összesen negyvenkét vízgyűjtő-gazdálkodási tervezési alegységre egységes módszertannal kell elkészíteni.

A vízgyűjtő-gazdálkodási **tervezési alegység tervét** a rendeletben meghatározott környezetvédelmi és vízügyi igazgatóság a hatáskörrel rendelkező hatóságok, valamint egyéb érintett államigazgatási szervek közreműködésével, a vízgazdálkodási tanácsokról szóló 5/2009. (IV. 14.) KvVM rendelet (VTr.) szerinti területi vízgazdálkodási tanács jóváhagyásával állítja össze.

A **részvízgyűjtő szintű tervet** a hatáskörrel rendelkező hatóságok, valamint egyéb érintett államigazgatási szervek közreműködésével, a VTr. szerinti Részvízgyűjtő Vízgazdálkodási Tanács jóváhagyásával a miniszter által kijelölt környezetvédelmi és vízügyi igazgatóság készíti.

Az **országos szintű tervet** a VTr. szerinti Országos Vízgazdálkodási Tanács jóváhagyásával a Vízügyi és Környezetvédelmi Központi Igazgatóság (VKKI) állítja össze. Az országos szintű tervet a miniszter rendeletben hirdeti ki.

A rendelet értelmében a vízgyűjtő-gazdálkodási tervnek a megfogalmazott környezeti célkitűzések teljesítésére a vonatkozó külön jogszabályi rendelkezések figyelembevételével külön **intézkedési programot**, ezen belül alapintézkedéseket, valamint – szükség szerint – kiegészítő intézkedéseket kell tartalmaznia. Az intézkedési program tervezete már elkészült, az közzétételre került a www.vizeink.hu honlapon *Országos szintű intézkedési programok – Az országos vízgyűjtő gazdálkodási terv 8. fejezetének munkaközi anyaga* címmel. Ez az intézkedési program tartalmazza az önkormányzatokat is érintő intézkedéseket is, melyek megvalósítóiként a program az önkormányzatokat jelölte meg. Továbbá megjelölésre kerül a programban az is, hogy az egyes intézkedések megvalósítására mely operatív program (KEOP, ROP, ÚMVP, stb.) keretében találhatóak pénzügyi források, valamint az egyes intézkedések megvalósítására előírt határidők. A rendelet 21. § (7) bekezdése szerint 2009. december 22-ig kell kidolgozni az intézkedési programot. Végleges változat tehát a vízgyűjtő gazdálkodási tervekkel egy időben kerül kiadásra. Az intézkedési programot 2015. december 22-ig azonban felül kell vizsgálni, majd azt követően hatévente, és szükség szerint korszerűsíteni kell. Minden új vagy felülvizsgált intézkedést, mely a korszerűsített program része, a programba illesztést követő 3 éven belül érvényre kell juttatni. Az önkormányzatok számára tehát 2015. december 22-ig, illetve azt követően hatévente további megvalósítandó feladatok kerülhetnek meghatározásra.

A rendelet 3. § (6) bekezdés c) pontja szerint a vízgyűjtő-gazdálkodási terveknek többek között tartalmaznia kell a víz használatával összefüggő gazdasági elemzést, valamint a vízszolgáltatások tekintetében a költség-visszatérülés elvének érvényesülését, mely elvet az Irányelv is megfogalmaz a 9. cikkében. A rendelet 17. § (5) bekezdésében általános alapelvként kerül megfogalmazásra a **költség-visszatérülés elvén alapuló árpolitika** alkalmazása: „*Olyan a szolgáltatott víz értékének megfelelő, a vízkészletek hatékony használatára ösztönző, a vizekkel kapcsolatos árpolitikát kell alkalmazni, amely a*

vízszolgáltatás környezeti, valamint erőforrás költségeit is figyelembe vevő költség visszatérülés-elvén alapszik.”

A rendelet a **vízszolgáltatások** fogalmát a 2. § q) pontjában az alábbiak szerint szabályozza: „*azok a szolgáltatások, amelyek biztosítják a háztartások, a közintézmények és a gazdasági tevékenységek számára a felszíni, vagy felszín alatti víz kivételét, duzzasztását, tárolását, kezelését, elosztását, a keletkező szennyvíz összegyűjtését és tisztítását, ezt követően a felszíni vizekbe való vezetését.*”

A www.vizeink.hu honlapon szintén megtalálható a már elkészült gazdasági elemzés a vízhasználatok vonatkozásában. Az ÖKO Zrt. által készített *Vízhasználatok gazdasági elemzése* című dokumentum (a továbbiakban: elemzés) megvizsgálja a víz- és csatornaszolgáltatás körében jelenleg érvényesülő árpolitikát, illetve azt, hogy a jelenlegi rendszer milyen mértékben van összhangban a VKI által megkövetelt költség-visszatérülés elvével. Az elemzés néhány fontosabb a települési önkormányzatokat érintő megállapítására az alábbiakban hívjuk fel a figyelmet.

„Az árak megállapításáról szóló 1990. évi. LXXXVII. törvény értelmében az önkormányzati tulajdonú vízi közművek esetében a tulajdonos települési önkormányzat képviselőtestülete, állami tulajdonlás esetén pedig a mindenkori „vízügyi miniszter” – a pénzügyminiszterrel egyetértésben – az ármegállapító.

Az árak megállapításáról szóló törvény hatósági ármegállapításról szóló fejezete a legmagasabb ár megállapításának szabályairól a következőképpen rendelkezik:

„A legmagasabb árat „... úgy kell megállapítani, hogy a hatékonyan működő vállalkozó ráfordításaira és a működéséhez szükséges nyereségre fedezetet biztosítson ...”

A törvény indoklása szerint a hatósági ár megállapítójának felelőssége, hogy nem állapíthat meg olyan árat, mely a **normális működést veszélyezteti**, és az is, hogy a hatósági árban **nem ismerheti el a nem hatékony működésből adódóan felmerülő ráfordításokat**.

A VKI szempontjából a lényeg, hogy elvileg az árhatóságnak a pénzügyi költségmegtérülés elvét érvényesíteni kell.”

Az elemzésben az is megvizsgálásra került, hogy a vízi közművekben az amortizáció következtében jelenleg milyen pótlási igények jelennek meg, illetve e pótlási igényeknek mekkora a költségigénye egy m³-re vetítve.

A vízi közművek valós árképzési rendszerének, költségmegtérülési szintjének értékelésével kapcsolatosan a VKI2 keretében 2006-2007-ben országos felmérés készült (a továbbiakban: felmérés).

„Ország egészére a teljes vízi közmű vagyon könyv szerinti értéke 2008-ban közelíti az **1000 milliárd forintot**. Újraelőállítási értéken a vagyon valójában ennek legalább két-háromszorosát jelenti.

Ez mindenképpen azt jelenti, hogy a szolgáltatók, még ha el is tudják számolni az értékcsökkenést, illetve befizetik az annak megfelelő bérleti díjakat, azok az összegek semmiképpen nem lehetnek elegendők a pótlásra. Magyarországon az eszközök nem valós értéken vannak nyilvántartva, az értékcsökkenés nem fedezi az újraelőállítási költségeket, az értékcsökkenés a műszaki színvonal megtartására sem elég. A leíródott tárgyi eszközök kicserélése mai áron jóval drágább, mint bekerüléskor.”

„A felmérés alapján megállapítható, hogy abszolút értékben a vízszolgáltatás területén kb. kétszeres az átlagos pótlási igény a szennyvízághoz képest. Ennél nagyobb a különbség az elmaradt pótlások és rekonstrukciós jellegű beruházások tekintetében és kisebb az elmaradt pótlásokon felül a jövőben várható szükséges pótlások területén. A kapott értékek mennyiségekkel való súlyozott átlagai alapján összesen és kategóriánként is megbecsülhető, hogy az egyes időszakokban éves szinten mekkora pótlási ráfordításokra lenne szükség. **Összességében a pótlásoknak köszönhetően az éves átlagos többlet forrásigény a fentiek figyelembe vételével a vízszolgáltatás területén 49 Ft/m³, míg a szennyvízághoz 62 Ft/m³ körül kellene, hogy alakuljon 2015-ig, de a kisebb szolgáltatóknál ez a szükséglet jelentős mértékben meghaladja a nagyobbakét.**”

Az elemzés arra is rámutatott, hogy a víz- és csatorna szolgáltatás területén jelenleg kétféle keresztfinanszírozás is megfigyelhető, melyek azonban nem tekinthetőek összhangban levőnek a VKI követelményeivel.

„Jelenleg Magyarországon két okból alakult az ki, hogy az ipari díjak általában magasabbak, mint a lakossági díjak. Az egyik ok a ráfordítás támogatási rendszer, amikor a ráfordítás támogatási küszöb feletti részt az állami költségvetés részben finanszírozza.”

„Az állam támogatási rendszert működtet a lakossági víz- és csatornaszolgáltatás területén a kiemelkedően magas költségek lakossági fogyasztókra való hatásának kiegyenlítése érdekében. A szabályozás során minden évben megállapítják azt a fajlagos ráfordításra vonatkozó küszöb értéket, amely felett támogatást kaphatnak az önkormányzatok a lakossági fogyasztók után. Támogatást kaphat 2009-ben az az önkormányzat, ahol a nem csatornázott területeken az ivóvíz-szolgáltatás – ármegállapításnál is elfogadott – 2009. évi várható fajlagos ráfordítása meghaladja a nettó 435 Ft/m³ értéket; vagy a csatornázott területeken – függetlenül attól, hogy az ivóvíz- és csatornaszolgáltatást azonos vagy más-más szolgáltató végzi – az ivóvíz- és csatornaszolgáltatás 2009. évre várható együttes, összevont fajlagos ráfordítása meghaladja a nettó 870 Ft/m³ értéket.”

„A támogatási rendszertől függetlenül is az önkormányzatok általában alacsonyabb lakossági díjakat alkalmaznak. Maguk a szolgáltatók is elismerik, hogy az ipari fogyasztók felé érvényesített díjak több helyen indokolatlanul magasabbak a lakossági díjknál, ami egyfajta kényszerű eszköz a lakossági díjak nyomott szinten való tartása érdekében. Az ipari, illetve intézményi díjak vonatkozásában a szolgáltatók már korábban elkezdték alkalmazni a megkülönböztetést. **2006-ban a felmérésben résztvevők válaszolók közel 66 %-ánál magasabb az ipari ivóvízdíj a lakossági díjnál, ugyanez az arány közel 70 % a szennyvízdíj vonatkozásában. Az intézményi díjak is meghaladják a lakossági díjakat a szolgáltatók 52 %-ánál, illetve 58 %-ánál.**”

„Magyarországon egy másfajta keresztfinanszírozás is megfigyelhető. Sok szolgáltatónál az ivóvízághoz részben finanszírozza a szennyvíz ágazatot, azaz az egyik tevékenység a másikat. Ekkor is fogyasztói csoportok közötti keresztfinanszírozásról van szó, hiszen az ivóvizet fogyasztók (sokszor nem ugyanaz a fogyasztói kör) támogatják a szennyvízszolgáltatást igénybevevőket. Ekkor a szolgáltatók, illetve az önkormányzatok (a VKI szellemével ellentétes módon) az ivóvízdíjak nagyobb emelésével és a szennyvízdíjak mesterségesen alacsonyan tartásával próbálják a fogyasztókat érdekeltté tenni a rákötések számának növelésében.”

„A költségektől független fogyasztói csoportok közötti keresztfinanszírozás nincs összhangban a Keretirányelv követelményeivel.”

Az elemzés arra is kitér, hogy jelenleg az árak milyen mértékben fedezik a szolgáltatáshoz kapcsolódó valamennyi felmerülő költségeket.

„A vízi közműszolgáltatásokra lehetőség van a jelenlegi teljes költség megtérülési ráta becslésére is. Ekkor a szolgáltatások nettó árbevételét osztani kell a ráfordítások és a külső költségek összegével. A környezeti költséget, összhangban a nemzetközi ajánlásokkal a jó állapot eléréséhez szükséges szennyezés-csökkentési költségek nagyságával lehet becsülni. A készlet költségmegtérülési rátához alkalmazható nemzetközi tapasztalatok nem állnak rendelkezésre, ezért a készletköltségekre a lehető legóvatosabb becslést alkalmaztuk, a VKI miatti állami, zömmel adminisztratív jellegű többletkiadások társfinanszírozási igényét tekintettük alapnak. [...] **A teljes költségmegtérülési ráta az ivóvízellátásra 79 % körül alakul, a lakossági ráta ennél valamivel rosszabb (77,3 %), a közületi pedig jobb (83,6 %). A szennyvízszolgáltatás esetében a teljes megtérülés alacsonyabb, mint az ivóvízellátás esetében: kb. 67 %. A lakossági ráta a szennyvízszolgáltatás esetében is valamivel rosszabb (63,1 %), a közületi pedig jobb (73,2 %), mint az átlag.”**

Az elemzés kimutatást készített arról, hogy a VKI-ban foglalt költség-visszatérülés elvének alkalmazása milyen mértékű díjemelkedéssel járhat.

„A vízi közmű szolgáltatások vonatkozásában a projekt keretében végrehajtott felmérés adatait kiindulásként használva a kialakított számítási modell segítségével a várható költségnövekedés és díjnövekedés átlagos alakulása a következőképpen alakul. Több mutató lett számszerűsítve. A fejlesztések alatt az ún. alapintézkedéseket, azaz az ivóvízminőség-javító program megvalósítandó fejlesztéseit, a 2015-ig megvalósítandó szennyvízprogram beruházásait, illetve az utolsó mutatónál a szennyvíztisztítás vonatkozásában kiegészítő intézkedéseket is értjük.”

Prognosztizált díj növekedése a jelenlegi díjak %-ban

Megnevezés	Ivóvíz	Szennyvíz
Jelenlegi rendszerek indokolt költségeit (pótlás, karbantartás) fedező díjak, Lakosság	23	38
Jelenlegi rendszerek indokolt költségeit (pótlás, karbantartás) fedező díjak, Közület	14	20
Alapintézkedések miatti többletköltségeket is fedező díjak, Lakosság	38	78
Alapintézkedések miatti többletköltségeket is fedező díjak, Közület	28	55
Kiegészítő intézkedések miatti többletköltségeket is fedező díjak, Lakosság		82
Kiegészítő intézkedések miatti többletköltségeket is fedező díjak, Közület		59

„Amennyiben a díjak a fenti táblázat szerint növekednének, akkor a jövőbeni rendszerek pénzügyi költségmegtérülése is 100 %-ban biztosított lenne. Sőt a pénzügyi költségmegtérülésen kívül a teljes költség-megtérülés elve is érvényesül, hiszen a szennyezés-csökkentés költségét fedezi az ár, sőt még a vízterhelési díjat is.

A lakossági díjak megfizethetőségi elemzését a nemzetközi és hazai gyakorlatnak megfelelően a közüzemi vízszolgáltatásokra fordított kiadások és a nettó háztartási jövedelmek aránya alapján végeztük. Magyarország vonatkozásában a megfizethetőségi ráta felső korlátjának a 2,5-3,5 %-ot tekintik.

Feltételeztük, hogy a nettó jövedelmek 2010-ben a 2005-ös szintnek felelnek meg és attól kezdve évi 2 %-os növekedés mutatkozik. Mivel a fejlesztések egy részét 2010-ig más részét 2015-ig kell megvalósítani, erre a két évre számították ki a megfizethetőségi mutatókat.

Az eredmények azt mutatják, hogy a fejlesztésekkel is számoló mutatók esetében 2015-ben még az átlagos fogyasztás esetén is (a magas fogyasztásnál még inkább) a mutató több régióban meghaladja a 3,5 %-os küszöbértéket (Dél-Dunántúl, Észak-Magyarország, Észak- és Dél-Alföld). Ugyanakkor minden fogyasztási kategóriában a kistérségi minimális jövedelmű és a legszegényebb jövedelmi tizedbe tartozók messze túllépik ezt a küszöböt. Kistérségi minimumnál 5 % körüli, a legszegényebb háztartásoknál 8-11 % körüli az érték.”

A költség-visszatérülés elvén alapuló árpolitika érvényesítése az önkormányzatok számára várhatóan már a közeljövőben megvalósítandó feladatot fog jelenteni, hiszen a rendelet 21. § (6) bekezdés b) pontja szerint **a költség-visszatérülés elvét 2010-re kell érvényesíteni.**

Felhasznált dokumentumok:

Magyarország vízgyűjtő gazdálkodási terve Az országos terv háttéranyaga Közreadja a Vízügyi és Környezetvédelmi Központi Igazgatóság, http://www.vizeink.hu/files/vizeink.hu_0004.pdf

Országos szintű intézkedési programok – Az országos vízgyűjtő gazdálkodási terv 8. fejezetének munkaközi anyaga Közreadja a Vízügyi és Környezetvédelmi Központi Igazgatóság, http://www.vizeink.hu/files/Orszagos_intezkedesi_program_20090422.pdf

Vízhasználatok gazdasági elemzése Készítette: Hartwik Lászlóné, Dr. Rákosi Judit (ÖKO Zrt.) http://www.vizeink.hu/files/vizeink.hu_0064.pdf

Készítette:

Dr. Neparáczki Nándor

Felügyeleti és Igazgatási Monitoring Főosztály

Hatósági Főosztály tájékoztatói

A bejelentéshez kötött termelő, szolgáltató tevékenységek nyilvántartásba vételével kapcsolatos eljárás szabályai

Hivatalunk tapasztalatai szerint a telepengedély, illetve a telep létesítésének bejelentése alapján gyakorolható egyes termelő, és egyes szolgáltató tevékenységekről, valamint a telepengedélyezés rendjéről és a bejelentés szabályairól szóló 358/2008. (XII. 31.) Korm. rendelet alkalmazása során több elsőfokú hatóságnál helytelen gyakorlat alakult ki a bejelentéshez kötött ipari tevékenységek nyilvántartásba vétele kapcsán.

Több kistérségi jegyző a bejelentés-köteles tevékenység nyilvántartásba vételét határozatban rendeli el, annak ellenére, hogy az ágazati jogszabályok határozathozatali kötelezettséget nem írnak elő.

A bejelentés nem azonos a kérelemmel, ezért a csupán bejelentés alapján végezhető tevékenységekkel kapcsolatos eljárás speciális. Erre vonatkozóan az alábbi két ágazati jogszabály is tartalmaz rendelkezéseket.

A 358/2008. (XII. 31.) Korm. rendelet 8. § (2) bekezdése egyértelműen fogalmaz, miszerint a jegyző **a bejelentés másolatát** a nyilvántartásba vételt követően **a nyilvántartási számmal együtt** kézbesítés útján megküldi a bejelentőnek, valamint a 4. §-ban és az (1) bekezdés d)-f) pontjában megjelölt hatóságoknak.

A Korm. rendelet alapján a jegyzőnek tehát a bejelentés másolatát kell a bejelentőnek és a megjelölt hatóságoknak elküldenie. Ebben az esetben a bejelentés másolatát „záradékolja” az elsőfokú hatóság, feltüntetve rajta a nyilvántartásba vétel tényét és a tevékenység nyilvántartási számát.

A – tárgybeli eljárásokra is alkalmazandó – szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló 2009. évi LXXVI. törvény (Szolgtv.) 23. §-a szerint a jegyző **igazolást** állít ki. Álláspontunk szerint az igazolásnak a 23. §-ban megjelölteken túl – a fentiekre tekintettel – természetesen a bejelentés egyéb tartalmi elemeit és a nyilvántartási számot is tartalmaznia kell.

A jegyző akár a bejelentés másolatának megküldésével, akár igazolás kiállításával tájékoztathatja az érintetteket a nyilvántartásba vételről, azonban arról alakszerű határozatot nem kell hoznia.

A bejelentés-köteles tevékenységekről vezetett nyilvántartás hatósági nyilvántartásnak minősül, így az abba történő bejegyzés – külön döntés meghozatala nélkül – a Ket. korábbi és jelenleg hatályos szabályai szerint is határozatnak minősül.

Azon esetekben természetesen, amikor a Korm. rendelet hatályba lépésekor már (engedéllyel) működő telep nyilvántartásba vételére kerül sor a Korm. rendelet 11. § (6) bekezdése alapján, a határozathozatal nem mellőzhető, mivel a bejelentés-köteles tevékenység nyilvántartásba vételével egyidejűleg a korábbi telepengedély bevonásáról is köteles rendelkezni a jegyző. Ezt

az eljárást akkor kell követni, ha a Korm. rendelet hatályba lépése után csupán bejelentés kötelessé vált az ipari tevékenység.

Külön fontos kiemelni továbbá, hogy a Korm. rendelet 11. § (6) bekezdése alapján hozott határozatoknak olyan indokolást kell tartalmazniuk, melyek egyértelmű és részletes tájékoztatást nyújtanak a telep jogosultjának a jogszabályváltozásról, a telepen folytatott tevékenység(ek) jogszabályi minősítéséről. Nem elegendő a jogszabályi rendelkezések pusztai beidézése a határozatba, hanem szükséges azok tartalmát az adott ügyre vetítve is részletezni, hiszen sok esetben az ügyfél csak a korábbi telepengedélye bevonására vonatkozó rendelkezéseket realizálja. A részletes, egyedi indokolás kizárja a határozat félreértelmezésének, és ezáltal az ügyfelekkel való konfrontálódásnak a lehetőségét, egyúttal teljesíti a hatósági eljárásban hozott határozatokkal szemben a Ket. 72. § (1) bekezdésében megfogalmazott jogalkotói elvárásokat is.

Készítette:

Dr. Borics Attila

Hatósági Osztály
Kecskeméti Kirendeltség

Másodfokú közlekedési igazgatási eljárások tapasztalatai

Jármű forgalomból történő kivonása

A jármű forgalomból történő kivonásának gyakori esete az APEH, illetve a bírósági végrehajtó foglalási jegyzőkönyve alapján indult eljárás. A kivonást elrendelő okmányirodai határozatok elleni fellebbezések több esetben a jármű tulajdonjogának foglalás előtti változására hivatkoznak. A fellebbezések indokolása szerint nem folytatható végrehajtási eljárás olyan személy ellen, aki a jármű tulajdonjogát a foglalás előtt átruházta.

A közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet (R.) 88. § (1) bekezdése szerint: A közlekedési igazgatási hatóság – a kivonási okot észlelő hatóság értesítése alapján – a jármű forgalomból történő kivonását hivatalból rendeli el a 84. § (1) és (9) bekezdéseiben meghatározott esetekben, továbbá, ha bíróság, közjegyző, külföldi hatóság vagy jogszabály által feljogosított más hatóság jogerős határozatában a jármű lefoglalását, elkobzását, zár alá vételét elrendelte, továbbá, ha a járművet a bírósági végrehajtás során a bírósági végrehajtó, illetve a közigazgatási végrehajtás során az adóhatóság, a társadalombiztosítási szerv vagy a vámhatóság részéről eljáró személy lefoglalta.

A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.) 103. § (2) bekezdése értelmében a végrehajtó – amennyiben az általa lefoglalt jármű forgalmi engedélyének vagy törzskönyvének lefoglalása megghiúsult – a foglalási jegyzőkönyv másolatának megküldésével egyidejűleg felhívja a közlekedési igazgatási hatóságot a jármű forgalomból történő kivonására. Az R. 88. § (1) bekezdésének b) pontja értelmében a bírósági végrehajtó, adóhatóság által lefoglalt járművet az értesítés alapján hivatalból köteles az okmányiroda a forgalomból kivonni. A kógens jogszabályból következően a jegyző a végrehajtó intézkedését

nem bírálhatja felül, nem vizsgálhatja nyilvántartás alapján a jármű tulajdonjogát, hanem a kérésnek eleget téve köteles a járművet a forgalomból kivonni. A végrehajtó intézkedésével szemben az érdekelt élhet a Vht. 217. §-a alapján végrehajtási kifogással, és az 1952. évi III. törvény (Pp.) 371. § (1) bekezdése értelmében végrehajtási igénypert is indíthat.

Az első és másodfokon eljáró közlekedési igazgatási hatóságnak és az annak határozatát felülvizsgáló bíróságnak a foglalás jogszerűségének vizsgálatára hatásköre nincsen.

Készítette:

Varga Zoltán

Hatósági Osztály
Békéscsabai Kirendeltség

A szálláshely-szolgáltatási tevékenység folytatásának feltételei

A belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006/123/EK (2006. december 12.) európai parlamenti és tanácsi irányelvre tekintettel megalkotásra került a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló 2009. évi LXXVI. törvény, illetve jelentősen módosultak a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény előírásai. 2009. október 20-án kihirdetésre került a szálláshely-szolgáltatási tevékenység folytatásának részletes feltételeiről és a szálláshely-üzemeltetési engedély kiadásának rendjéről szóló 239/2009. (X. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: rendelet).

Az új rendelet 2009. október 25-én lépett hatályba. Az új rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszítette a kereskedelmi szálláshelyek és a fizető vendéglátóhelyek osztályba sorolásáról, valamint a falusi szálláshelyek minősítéséről szóló a 45/1998. (VI. 24.) IKIM rendelet, illetve a magánszálláshelyek idegenforgalmi célú hasznosításáról szóló 110/1997. (VI. 25.) Korm. rendelet is. A jövőben az új rendelet nem tesz különbséget a korábbi magánszállásadói (falusi és fizető-vendéglátó szállásadás) és kereskedelmi jellegű szállásadói tevékenység között, tekintve, hogy a magánszemélyek által nyújtott szálláshely-szolgáltatás is üzletszerű tevékenységnek minősül elsődleges vagy kiegészítő jövedelemszerzési forrásként.

1.) Fogalom

A kereskedelmi törvény rendelkezései alapján a szálláshely definíciója a szálláshely-szolgáltatás folytatása céljából létesített vagy használt épület, önálló rendeltetési egységet képező épületrész vagy terület. A szálláshely-szolgáltatás az üzletszerű gazdasági tevékenység keretében rendszerint nem huzamos jellegű, éjszakai ott-tartózkodást, pihenést is magában foglaló tartózkodás céljára szálláshely nyújtása és az ezzel közvetlenül összefüggő szolgáltatások nyújtása. Továbbra sem minősül szálláshely-szolgáltatásnak az ingatlan tartós tartózkodás céljából történő használatba adása lakásbérlet, házbérlet, albérlet vagy ágybérlet keretében. Szálláshely-szolgáltatás csak a kereskedelmi hatóság (települési jegyző) szálláshely-üzemeltetési engedélyével rendelkező szálláshelyen folytatható.

2.) A szálláshely-szolgáltatási tevékenység folytatásának feltételei

Szálláshely-üzemeltetési engedélyt a kizárólag szálláshely-szolgáltatás folytatása céljából létesített szálláshelytípusokra lehet kérni, amelyek a következők:

Szálloda: a szálláshelyen a szálláshely szolgáltatása mellett egyéb szolgáltatásokat is nyújtanak, a hasznosított **szobák** száma **legalább tizenegy**, az **ágyak** száma **legalább huszonegy**.

Panzió: a hasznosított **szobák** száma **legalább hat**, de **legfeljebb tíz**, az **ágyak** száma **legalább tizenegy**, de **legfeljebb húsz**.

Kemping: szállás céljából a vendégek és járműveik számára elkülönült területet, illetve üdülőházat és egyéb kiszolgáló létesítményeket (például tisztálkodási, mosási, főzési, egészségügyi célokat szolgáló vizesblokk, portaszolgálat stb.) biztosítanak, és amely **legalább kilenc lakóegységgel** rendelkezik. Ha a kemping területén csak üdülőházakat üzemeltetnek, az üdülőháztelep megjelölést kell használni.

Üdülőház: közművesített területen a vendégek részére a szállást különálló épületben vagy önálló bejárattal rendelkező épületrészben (üdülőegységben) nyújtják, **függetlenül a szobák vagy ágyak számától**.

Közösségi szálláshely: az egy szobában található ágyak külön-külön is hasznosításra kerülnek, s ahol az e célra hasznosított **szobák** száma **legalább hat**, az **ágyak** száma **legalább tizenegy**.

Egyéb szálláshely: szálláshely-szolgáltatás céljára hasznosított, a többi szálláshelytípus alá nem tartozó, nem kizárólag szálláshely-szolgáltatás rendeltetéssel létesített önálló épület vagy annak lehatárolt része, ahol az e célra hasznosított **szobák** száma **legfeljebb nyolc**, az **ágyak** száma **legfeljebb tizenhat**.

Falusi szálláshely: a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról és a Balatoni Területrendezési Szabályzat megállapításáról szóló 2000. évi CXII. törvény szerint kiemelt üdülőkörzethez nem tartozó települések, valamint a természetes gyógytényezőkről szóló külön jogszabály alapján törzskönyvezett gyógyhelyek kivételével az 5000 fő alatti településeken, illetve a 100 fő/km² népsűrűség alatti területeken található olyan egyéb szálláshely, amelyet úgy alakítottak ki, hogy abban a falusi életkörülmények, a helyi vidéki szokások és kultúra, valamint a mezőgazdasági hagyományok komplex módon, adott esetben kapcsolódó szolgáltatásokkal együtt bemutatásra kerüljenek.

Ezen kívül a szálláshelyeknek meg kell felelniük a kormányrendelet mellékletében szereplő, szálláshelytípus szerinti minimum engedélyezési követelményeknek.

A szálláshely-szolgáltató a szálláshely-üzemeltetési engedély nélkül nem kezdheti meg a tevékenységet. A szálláshely-üzemeltetési engedély iránti kérelmet a szálláshely fekvése szerinti illetékes települési önkormányzat, Budapesten a kerületi önkormányzat jegyzőjének kell benyújtani, külön erre a célra rendszeresített nyomtatványt nem kell kitölteni.

A szálláshely-üzemeltetési engedély iránti kérelemben meg kell jelölni:

- a) a szálláshely-szolgáltató nevét, címét, illetve székhelyét,
- b) a szálláshely-szolgáltató cégjegyzékszámát vagy egyéni vállalkozó esetén vállalkozói nyilvántartási számát,
- c) a szálláshely-szolgáltató adószámát, statisztikai számjelét,
- d) a szálláshely címét, helyrajzi számát, helyszínrajzát,
- e) a szálláshely befogadóképességét:
 - ea) a vendégszobák, továbbá – kemping esetén – területegységek száma, és
 - eb) az ágyak száma,
- f) a szálláshely használatának jogcímét,
- g) a szálláshely elnevezését,
- h) azt, hogy a szálláshely-szolgáltató mely szálláshelytípusra kéri az üzemeltetési engedélyt,
- i) azt, hogy a szálláshely-szolgáltató a szálláshelyen kíván-e élelmiszert, élelmiszer-nyersanyagot előállítani, felhasználni vagy forgalomba hozni.

A szálláshely-üzemeltetési engedély iránti kérelemhez mellékelni kell:

- a) nem a kérelmező tulajdonában lévő szálláshely esetében a szálláshely használatának jogcímére vonatkozó igazoló okiratot vagy annak másolatát a tulajdoni lap kivételével,
- b) haszonélvezet esetében – ha nem a tulajdonos vagy a haszonélvező a szálláshely-szolgáltató – a haszonélvező hozzájárulását igazoló okiratot,
- c) közös tulajdonban álló szálláshely esetében, ha nem valamennyi tulajdonostárs a szálláshely-szolgáltató, a tulajdonostársak hozzájárulását igazoló okiratot.

Ha a szálláshely-szolgáltató ugyanazon szálláshelyen egyéb, *a kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 210/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet* szerinti bejelentés-köteles kereskedelmi tevékenységet kíván folytatni (pl. élelmiszer forgalmazása), a bejelentés-köteles kereskedelmi tevékenységre vonatkozó, más hatóságnál megteendő bejelentését és a bejelentésre előírt illeték megfizetését a szálláshely-üzemeltetési engedély iránti kérelemnek benyújtásával egyidejűleg a jegyzőnél is teljesítheti.

A szálláshely engedélyezése iránti eljárásban az **egyéb szálláshelyek kivételével** a jegyző szerzi be a szükséges szakhatósági engedélyeket az egyes szakhatóságoktól (pl. ÁNTSZ, Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal, tűzvédelmi hatóság, építésügyi hatóság). A szálláshely-szolgáltató kérelmére a jegyző a szakhatóságokkal közös helyszíni szemle megtartásáról intézkedik. Az egyéb szálláshelyek engedélyeztetése során külön előzetes szakhatósági eljárásra nem kerül sor, ettől függetlenül pl. élelmiszer előállítás vagy forgalmazása esetén utólagos hatósági ellenőrzésre bármikor sor kerülhet a szolgáltatónál.

A szálláshely-üzemeltetési engedéllyel rendelkező szálláshelyekről a jegyző nyilvántartást vezet.

3.) Hatósági ellenőrzés

A szálláshely-szolgáltatási tevékenység felügyeletét ellátó hatóság a települési jegyző, aki a kormányrendelet mellékletében szereplő, szálláshelytípus szerinti engedélyezési és üzemeltetési feltételeket jogosult rendszeresen ellenőrizni. Ezen kívül az egyes szakhatóságok folyamatos utólagos ellenőrzést tarthatnak a szálláshely-szolgáltatóknál.

4.) Adatváltozás

A szálláshely-szolgáltató a szálláshely-üzemeltetési engedély megadását követően az adatokban bekövetkezett változást haladéktalanul köteles írásban bejelenteni a jegyzőnek.

5.) Az engedély visszavonása és törlés a nyilvántartásból

A szálláshely megszűnését a szálláshely-szolgáltató köteles a jegyzőnek a megszűnést követő munkanapon belül bejelenteni. A jegyző a bejelentést követően haladéktalanul visszavonja az engedélyt és törli a szálláshelyet a nyilvántartásból.

Egyéb esetben a jegyző a szálláshelyre vonatkozó jogszabályi és hatósági előírások többszörös megsértése esetén vonja vissza az engedélyt és törli a szálláshelyet a nyilvántartásból. Ezt megelőzően először figyelmeztetésre, pénzbírság kiszabására, illetve ideiglenes bezárásra kerülhet sor.

6.) Átmeneti rendelkezések, gyakorlati alkalmazás

A kereskedelmi szálláshelyek és a fizető vendéglátóhelyek osztályba sorolásáról, valamint a falusi szálláshelyek minősítéséről szóló a 45/1998. (VI. 24.) IKIM rendelet, illetve a magán szálláshelyek idegenforgalmi célú hasznosításáról szóló 110/1997. (VI. 25.) Korm. rendelet alapján jelenleg működő szálláshelyek esetében fő szabály szerint a szolgáltatóknak nem kell új engedélyezési eljárást kérelmezniük, amíg a meglévő engedélyük nem kerül visszavonásra (automatikus megfeleltetés a rendelet 3. számú melléklete szerint). Ugyanakkor a rendeletben előírt szigorúbb követelményeket (ideértve a definícióknál rögzített szobaszám, ágyszám kritériumokat, illetve 1. számú melléklet minimum követelményeit) minden szolgáltatónak meg kell vizsgálnia, s eltérés esetén 2009. december 31-ig kell teljesítenie vagy a szükséges változást bejelentenie a jegyző felé.

Például ha a jelenleg panzióként üzemelő kereskedelmi szálláshely 12 szobával rendelkezik, az új rendelet értelmében már szálloda szálláshely-üzemeltetési engedéllyel kell rendelkeznie.

A rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő hatósági, illetve pályázati ügyek eljárásaiban a szálláshelyek osztályba sorolása vagy minősítése esetében a korábbi szabályok szerint kell eljárni akár új szálláshely, akár már működő szálláshely esetében. Erre automatikusan kerül sor, az eljáró hatóság hivatalból veszi figyelembe a korábbi minősítést vagy osztályba sorolást.

2010. december 31-ig a rendelet hatálybalépése után működésüket megkezdő szálláshely szolgáltatók saját döntésük szerint (ez nem kötelező előírás) a régi feltételek alapján sorolhatják osztályba vagy minősíthetik szálláshelyüket, pl. a megjelölést használni szeretnék kereskedelmi kommunikációjukban. Ehhez külön bejelentést nem kell tenni. Ehhez hasonlóan, a rendelet hatályba lépésekor már működő szálláshelyek is feltüntethetik jelenlegi minősítésüket vagy osztályba sorolásukat.

A korábbi osztályba sorolásról vagy minősítésről, illetve az új szálláshelyek esetében azok feltüntetéséhez kapcsolódó feltételek fennállásáról kérelemre, pl. ez az igazolás egy hatósági eljárásban vagy új pályázathoz szükséges, a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal, illetve a jegyző (falusi szálláshely és fizető-vendéglátó szálláshely) hatósági bizonyítványt állít ki.

2011. január 1. után már nem lehet a korábbi minősítési és osztályba sorolási rendszerre hivatkozni, illetve arra vonatkozóan igazolást beszerezni.

7.) Statisztikai adatszolgáltatás

Az egyéb szálláshely szolgáltatók (korábbi falusi és fizető-vendéglátó szálláshely-szolgáltatók) kötelesek az adott naptári évre (tárgyév) vonatkozóan a tárgyévet követő év január hó 31. napjáig (2010. január 31-ig még a 2009. évre vonatkozóan a magánszállásadó tevékenységről) a jegyzőnek írásban adatot szolgáltatni a fogadott vendégek és a vendégek által a szálláshelyen eltöltött éjszakák számáról.

Az egyéb szálláshely-szolgáltatók kivételével a többi szálláshely-szolgáltató (szálloda, panzió, közösségi szálláshely, kemping, üdülőtábor üzemeltető) az OSAP alapján, tehát a jelenlegi rendszer szerint továbbra is havonként tesz eleget statisztikai adatszolgáltatási kötelezettségének a KSH felé. A KSH 2010. január folyamán minden szolgáltató részére megküldi az egész évre vonatkozó kérdőív csomagot és a kapcsolódó részletes kitöltési útmutatót.

Az összefoglaló az Alkotmánybíróság 60/1992. (IX. 17.) AB határozata értelmében nem minősül a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvényben szabályozott jogi iránymutatásnak, a benne megfogalmazott véleménynek jogi ereje nincs, erre bíróság, illetve más hatóság előtt hivatkozni nem lehet.

/Forrás: Önkormányzati Minisztérium Turisztikai Szakállamtitkárság/

Koordinációs és Szervezési Főosztály tájékoztatói

A helyi önkormányzatok irattári tervének új szabályozása

2010. január 1. napján lép hatályba – a Magyar Közlöny 153. számában kihirdetett – **a helyi önkormányzatok irattári tervének kiadásáról szóló 29/2009. (X. 30.) ÖM rendelet** (a továbbiakban: ÖM rendelet), mellyel egyidejűleg a 12/2006. (XII. 18.) ÖTM rendelet hatályát veszti.

Az ÖM rendelet mellékletében szereplő egységes irattári tervet a 2010. január 1. napját követően keletkezett, illetve nyilvántartásba vett iratok tekintetében kell alkalmazni. Ezen új egységes irattári terv a 2009. december 31. napjáig hatályos egységes irattári tervtől eltérően a következő módosításokat tartalmazza:

Jelentősen megváltozik a korábbi évek gyakorlatához képest az **irattári jel összetevői**:

- a korábban alkalmazott háromjegyű számból álló ügykörszám fogalom helyett bevezetésre került a **tételszám** fogalma, ami egy négyjegyű kód, amely meghatározza az ügy típusát úgy, hogy az első karaktere az ágazati betűjel, amelyet a tétel ágazaton belüli sorszáma követ;
- a selejtezési jel (ami egy kódszám volt) helyett a **selejtezési idő** került bevezetésre, amely meghatározza a kiselejtezendő irattári tételekbe tartozó iratok ügyviteli célú megőrzésének időtartamát években, vagy egy „NS” jel, amely meghatározza a nem selejtezendő tételeket;
- új jelölésként került bevezetésre az **Lt.** jel, ami a levéltári átadás határideje években, illetve a „HN” jel, amely ügyviteli érdekből határidő nélkül az önkormányzat irattárában maradó iratok jelzésére szolgál.

Módosultak egyes ágazatok megnevezése, illetve új ágazatok kerültek bevezetésre, ezáltal az érintett ágazatokon belüli tételek kialakítása is módosult.

Módosított ágazatok:

- Az U) Önkormányzati és Általános igazgatási ügyek alatt U.3. Iratkezelés, ügyvitel névvel új ágazat került bevezetésre;
- Az E) ágazat megnevezése KÖRNYEZETVÉDELMI, ÉPÍTÉS ÜGYEK, TELEPÜLÉSRENDEZÉS, TERÜLETRENDEZÉS KOMMUNÁLIS IGAZGATÁS-ra módosult;
- Az E.2. ágazat Építésügyek, településrendezés, területrendezés megnevezésre módosult
- A H) ágazat megnevezése ÖNKORMÁNYZATI, IGAZSÁGÜGYI ÉS RENDÉSZETI IGAZGATÁS-ra módosult, azon belül
 - a H.2 ágazat Okmányirodák feladatkörébe utalt ügyek, a polgárok személyi adatainak, lakcímének nyilvántartására;
 - a H.3. ágazat Választásokkal kapcsolatos ügyekre;
 - a H.5. ágazat Tűzoltósággal kapcsolatos ügyekre.
- Az L) ágazat KERESKEDELMI IGAZGATÁS, TURISZTIKA megnevezésre módosult.
- Az X) ágazat HONVÉDELMI, POLGÁRVÉDELMI, KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÁS, FEGYVERES BIZTONSÁGI ŐRZÉS megnevezésre azon belül
 - az X.2. ágazat Polgári védelmi, katasztrófavédelmi igazgatásra módosult.

Készítette:

Szepesiné dr. Hidvégi Julianna
Koordinációs és Szervezési Főosztály

Figyelemfelhívás a közigazgatási versenyvizsgával kapcsolatban

Felhívjuk a köztisztviselői állás-pályázatokat kiíró közigazgatási szervek figyelmét, hogy a 2009. december 1-je után betöltendő köztisztviselői állásoknál **a közigazgatási versenyvizsga a köztisztviselők jogállásáról 1992. évi XXIII. törvény (Ktv.) 7. § (1) bekezdése alapján általános alkalmazási feltétel, s mint ilyen szerepeltetni kell a pályázati kiírásban, a pályázati feltételek között.** Vonatkozik ez a jegyzői álláshelyekre kiírt, vagy kiírásra kerülő állás-pályázatokra is.

Amennyiben versenyvizsga feltétele nélkül hirdetik meg az állást, a pályázóktól nem követelhetik meg e feltétel meglétét, viszont – miután általános alkalmazási feltétel – hiányában a köztisztviselő/jegyző kinevezése **érvénytelen.**

Felhívjuk a figyelmét mindazon pályázatonak, aki a KSZK honlapján december 1-jét követően betöltendő köztisztviselői/jegyzői álláshelyet hirdet, hogy pályázati kiírását – a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően – a versenyvizsga feltétellel egészítse ki, illetve annak megfelelően módosítsa.

Készítette:

Németh Erika

Koordinációs és Szervezési Főosztály

Informatikai Főosztály tájékoztatói

Személyiadat- és Lakcímnyilvántartás (SZL) adatfeldolgozási rendjének változása

Jogi háttér

Az SZL **személyi alapú hatósági nyilvántartás**, amely a polgároknak az Nytv. 11. §-ában meghatározott **személyi és lakcím adatait**, valamint az azokban bekövetkezett **változásokat** tartalmazza (Nytv. 3. § (1) bekezdés).

- 2004. évi CXL. törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól (**Ket.**)
- 1992. évi LXVI. törvény a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról (**Nytv.**)
- 146/1993. (X. 26.) Korm. rendelet a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény végrehajtásáról (**Nytv.vhr.**)
- 1996. évi XX. törvény a személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról (**Szaztv.**)
- 1992. évi LXVI. törvény a személyi adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról (**Avtv.**)
- 1993. évi LV. törvény a magyar állampolgárságról
- 2007. évi I. törvény a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról
- 2007. évi II. törvény a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról
- 2007. évi LXXX. törvény a menedékjogról
- 1990. évi XCIII. törvény az illetékekről.

A nyilvántartási eljárás leglényegesebb alapjogszabályai a Ket., az Nytv. és az Nytv.vhr. A Ket. tartalmazza az általános eljárási szabályokat, az Nytv. és az Nytv.vhr. pedig a nyilvántartás vezetésére, az adatgyűjtési rendszerre és az adatszolgáltatásokra, valamint a Személyi azonosítóról és lakcíméről szóló hatósági igazolvány (a továbbiakban: LIG) és a személyazonosításra alkalmas hatósági igazolványokra vonatkozó szakigazgatási szabályokat.

A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény végrehajtási rendeletének (146/1993. (X. 26.) Korm. rendelet) 2009. június 28-tól hatályos 39. §-a értelmében – amennyiben a szükséges technikai feltételek rendelkezésre állnak – a jegyző átvezeti a nyilvántartáson a lakcímbejelentés adatait.

SZL-adatbevitel településen

A KEKKH az adatrögzítéshez szükséges informatikai feltételeket **2009. november 18-ától** minden jegyző számára biztosította oly módon, hogy az anyakönyvi feladatok elvégzéséhez rendelkezésre álló infrastruktúrán (a továbbiakban: ASZA-s gép) lehetővé tette a szükséges adatrögzítő programok elérhetőségét. Ezen kívül – a körjegyző kérelmére – a rögzítés lehetősége technikailag minden olyan körjegyzőséghez tartozó település számára is biztosított, ahol ASZA-s gép működik.

A megváltozott adatfeldolgozási rend értelmében 2009. november 18-tól az adatbeviteli feladatok ellátásáról a saját illetékességi területén minden jegyzőnek önállóan kell

gondoskodnia. A körzetközponti jegyző a körzetközpontához tartozó más települések tekintetében a LIG kártya gyártását végzi és az „Értesítés anyakönyvi változásról és adatmódosításról” (6-os) bizonylatokat dolgozza fel, mert ezek adatfeldolgozására a továbbiakban is csak a körzetközponti jegyzőnek van lehetősége.

Az új adatrögzítő funkciók használatához a regionális államigazgatási hivatal elvégezte a feladat ellátására a jegyzők által kijelölt új ügyintézők nyilvántartásba vételét, valamint az SZL adatbeviteli hatáskörhöz tartozó illetékességek és ügyintézői jogosultságok beállítását.

Az SZL adatok helyi szintű rögzítési funkciói az ASZA-s gépeken az **ASZA nyitó képernyőjéről** történő indítást követően, a cím-, körzet- és szervnyilvántartásokkal azonos felületről, az okmányirodai gépeken pedig az eddig megszokott helyen – az integrált okmányrendszerről – érhetőek el.

Az ASZA-s gépeken a következő SZL bizonylatok rögzítésére van lehetőség:

- Lakcímjelentő lap (L)
- Javító jelentőlap (J)
- Személyi azonosító lap (7-es)
- Nyilatkozat adatszolgáltatás megtiltásáról vagy a tilalom feloldásáról (8-as)
- Technikai változások és módosítások (9-es)
- Nyilvántartó lap kérés (egyéni)

Az adatlapok rögzítése közigazgatási hatósági eljárásnak minősül. A hatáskört és az illetékességet minden esetben vizsgálni kell. Az eljárás megindítható kérelemre vagy hivatalból. A hivatalbóli eljárás mindig illetékmentes, a kérelemre induló eljárások egy része illetékköteles, más része illetékmentes.

Fontos megemlíteni, hogy a Ket. 86. § (3) bekezdése értelmében amennyiben a hatóság tudomására jut, hogy a nyilvántartási bejegyzés eleve hibás, azaz már a bejegyzéskor sem felelt meg a valóságnak (pl. elírás miatt), illetve jogszabálysértő, a nyilvántartásban az érintett adatot haladéktalanul hivatalból ki kell javítani. Amennyiben az ügyfél bejelentésén alapul a javítás, a javítás alapjául szolgáló okiratot csatolni kell az iratokhoz.

Adatváltozás és adatjavítás megkülönböztetése

A nyilvántartásban az **adatváltozás és az adatjavítás kezelése** gyökeresen eltér egymástól. Adatváltozás alapjául mindig egy valóságos esemény, egy időbeli változás szolgál (pl. a polgár más lakóhelyre költözik), míg az adatjavítás esetén az adat már eleve a bejegyzéskor sem felelt meg a valóságnak (nem az időmúlás miatt nem felel már meg a valóságnak). Az SZL-ben az adatváltozások és az adatjavítások nyilvántartásba vételére külön-külön változáskódok szolgálnak. Az adatváltozás rögzítésére szolgáló kódok bevitelekor a változás dátuma is letárolásra kerül a nyilvántartásban. Ezzel szemben az adatjavítás mindig visszamenőleges, a hibás adat nyilvántartásba vételének időpontjára visszaható módon érvényesül (hiszen a nyilvántartás eleve nem is tartalmazhatta volna a hibás adatot).

Készítette:

Papp Ibolya és Nagy Edit
Informatikai Főosztály

Szociális és Gyámhivatal tájékoztatói

Bővültek a krízistámogatás jogosultsági feltételei

Megjelent a 251/2009. (XI. 13.) Korm. rendelet a krízishelyzetbe került személyek támogatásáról szóló 136/2009. (VI. 24.) Korm. rendelet módosításáról.

A Kormány döntött arról, hogy a krízishelyzetbe került személyek támogatásáról szóló 136/2009. (VI. 24.) Korm. rendelet szerinti támogatást egy újabb jogcímen is lehet igényelni. A 2009. november 15-től hatályos módosítás alapján azon személy, aki

- a. megfelel a krízis-támogatás általános jogosultsági feltételeinek (nagykorú, nem részesül nyugdíjban, meghatározott jövedelmi szint alatt él, teljesülnek az átmeneti segéllyel kapcsolatos kritériumok), és
- b. még nem részesült (vagy családtagja nem részesült) krízis-támogatásban, és
- c. háztartásában sem 2009. november 15-én, sem a kérelem benyújtásának időpontjában nem vehető igénybe fűtési célú vezetékes energiaforrás, vagyis
 - a lakásban a vezetékes áram- és gázszolgáltatás egyaránt ki van kapcsolva, vagy
 - a kérelemben megjelölt lakcímen nem áll rendelkezésre vezetékes gázszolgáltatás, és az áramszolgáltatás kikapcsolás következtében nem elérhető

fix – 50 ezer Ft összegű – vissza nem térítendő támogatásban részesül. További feltétel, hogy az áramszolgáltatás kikapcsolása a válsággal összefüggésbe hozható – azaz 2008. szeptember 30-át követően következett be. Nem jogosult e jogcím alapján támogatásra a kérelmező, ha az érintett ingatlan fűtése távhőszolgáltatás igénybevételével biztosított.

A hideg időjárás közeledtére tekintettel a jegyző által továbbított kérelmeket az illetékes Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság soron kívül, 5 munkanapon belül bírálja el. Ebben az esetben a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság (NYUFIG) a támogatást közvetlenül az érintett áramszolgáltató részére utalja át. Az összeg meghatározott része – 20 ezer Ft – minden esetben a fogyasztó fennálló hátralékának törlesztésére fordítódik (az ezt meg nem haladó tartozás esetén a szolgáltató a tartozás teljes összegét jóváírja). A támogatás fennmaradó részének felhasználása – az érintett felhasználási hely műszaki állapotának függvényében – az alábbiak szerint alakul:

- a. amennyiben az ún. előrefizető mérőkészülék felszerelését a szolgáltató biztosítani tudja, a mérőt ingyenesen felszereli, az összeg pedig a speciális mérőkészülékre kerül feltöltésre, mint lefogyasztható energiamennyiség,
- b. amennyiben az előrefizető mérőkészülék felszerelése nem biztosítható, a szolgáltató hagyományos, egyfázisú mérőkészülék térítésmentes üzembe helyezésével visszakapcsolja a kérelmezőt az áramszolgáltatásba. Ebben az esetben a fennmaradó összeg négy hónapon keresztül, havi egyenlő részletekben a számlán jóváírásra kerül, vagyis havi hozzájárulást biztosít az érintett család fogyasztásához,
- c. amennyiben a konkrét műszaki körülmények egyik típusú mérő felszerelését sem teszik lehetővé (vagy egyéb műszaki okok miatt nem biztosítottak a visszakapcsolás feltételei), az összeget a visszautalja a NYUFIG részére, amely – a krízis-támogatás általános szabályai szerint – készpénzben kerül kifizetésre.

A szolgáltató a támogatás megállapításáról szóló határozat kézhezvételét követően megkeresi a kérelmezőt a korábbi tartozás kiegyenlítésére vonatkozó részletfizetési megállapodás megkötése érdekében. A megállapodásban a felek megegyezhetnek arról is, hogy a hátralék csökkentését szolgáló támogatás jóváírása után fennmaradó összeg meghatározott része – legfeljebb 20 %-a – szintén a hátralék törlesztésére fordítódjon. Ha a részletfizetési megállapodás a kérelmező számára felróható okból nem kerül megkötésre, a támogatásnak a hátralék csökkentését követően fennmaradó összege visszavonásra kerül.

A krízis-támogatás ezen jogcímen történő igénylése esetén a módosított kérelemnyomtatványhoz ([1. számú melléklet](#)) csatolni kell a [2. számú melléklet szerinti nyilatkozatot](#), valamint az érintett szolgáltató igazolását a kikapcsolás tényéről és – áramszolgáltatás esetén – időpontjáról. Azt, hogy az adott lakcímen elérhető-e a vezetékes gázszolgáltatás, illetve hogy az érintett ingatlan fűtése nem távhő felhasználásával történik, a jegyző a kérelemlap vonatkozó részeinek kitöltésével igazolja.

Készítette:

Dr. Németh Gabriella
Szociális és Gyámhivatal

Tájékoztató a gyermekvédelmi és szociális ágazatot érintő főbb jogszabály-módosításokról

A Magyar Közlöny 157. számában megjelent a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló 2009. évi CIX. törvény, mely módosította többek között a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szt.), illetőleg a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) rendelkezéseit.

A főbb jogszabály-módosításokra az alábbiak szerint hívjuk fel a figyelmet:

- Változik az Szt. 86. § (1) bekezdésében szabályozott önkormányzati kötelező feladatellátás köre a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás e szolgáltatások közül történő törlésével. Nincs azonban akadálya annak, hogy a fenntartók a már meglévő működési engedély alapján a szolgáltatást tovább nyújtsák, ez azonban csak önként vállalt feladatként valósulhat meg. Ugyanakkor az önként vállalt szolgáltatásnyújtás esetén is érvényesíteni kell a szolgáltatásnyújtásra jogszabály által meghatározott személyi és tárgyi feltételek biztosítottságának kötelezettségét.
- Régóta várt szabályozás jelent meg az Szt. módosításával tekintetben, hogy az Szt. 92/A. § (1) bekezdése már egyértelműsíti, egy intézménynek, szolgáltatónak csak egy fenntartója lehet.
- Hatályon kívül helyezte a törvénymódosítás az egyházi és nem állami fenntartó vonatkozásában a normatív állami hozzájárulás 10 %-ának elkülönítésére vonatkozó rendelkezéseket. Így a működést engedélyező szervnek intézkednie szükséges az elkülönítés feloldására.
- A költségvetési törvény megszüntetni kívánja az egyes ellátásokon belül a differenciált normatívát, melyre tekintettel megszűnik a differenciált normatívához igazodó intézményi

térítési díj megállapításának a kötelezettsége is. Ezen rendelkezésből következően az intézményi térítési díj a szolgáltatási önköltség és az állami normatíva különbözete.

- Változott a szolgáltatási önköltség megállapításának határideje: március 1. napja helyett **április 1. napja**
- Megszűnik a jegyzői jövedelemvizsgálat szükségessége az étkeztetés és a házi segítségnyújtás esetén. A 2009. évben benyújtott kérelmeket azonban még a hatályos szabályok alapján kell elbírálni. A 2009. évi CIX. törvény 55. § (4) bekezdése értelmében pedig az e törvény hatálybalépését megelőzően étkeztetés és házi segítségnyújtás esetében kiadott jövedelemigazolások időbeli hatályuk alatt felhasználhatók.
- Változott a jövedelem személyi térítési díjjal terhelhető részének aránya, étkeztetésnél 25 %-ról **30 %-ra**, házi segítségnyújtásnál 20 %-ról **25 %-ra**.
- Módosultak a személyi térítési díj szabályai is. Az ellátást igénylő vagy más személy írásban vállalhatja az intézményi térítési díjjal azonos összegű személyi térítési díj megfizetését. A teljes intézményi térítési díj megfizetése esetén nem kell vizsgálni az 1 főre jutó jövedelmet étkeztetés és házi segítségnyújtás esetén, nem kell alkalmazni a személyi térítési díj jövedelmet terhelő %-os arányának szabályait és nem kell elvégezni a jövedelemvizsgálatot sem az idősotthoni ellátás esetén. Kimondja azonban a törvény, hogy az intézményi térítési díj teljes összegének megfizetésével ellátást igénylő nem kerülhet előnyösebb helyzetbe más elláttal szemben.
- Pontosításra kerültek a jövedelemvizsgálat szabályai az idősotthoni ellátás esetén, melynek során változott a vagyon fogalma. Eszerint vagyon: azon ingatlan, hasznosítható vagyoni értékű jog stb., amelyek együttes forgalmi értéke a nyugdíjminimum negyvenszeresét meghaladja.
- Szigorú szabályozást hozott a törvénymódosítás a fenntartóváltás esetén történő egyházi kiegészítő normatíva finanszírozása tekintetében. Abban az esetben, ha az állami vagy nem állami fenntartó az intézményt egyházi fenntartónak adja át, az egyházi kiegészítő támogatást köteles a központi költségvetésnek 5 éven keresztül folyamatosan, nettó finanszírozás keretében megtéríteni. Hasonló szigorú szabály érvényesül intézménymegszüntetés és létesítéskor is, feltéve, hogy az egyházi fenntartó 12 hónapon belül hozza létre az új intézményt, az ellátottak legalább 50 %-a azonos (nappali és bentlakásos intézmények esetén), az intézmény működésére részben vagy egészben ugyanazon ingatlanban kerül sor.
- A 2009. évi CIX. törvény szabályai részben lehetőséget, részben pedig kötelezettséget teremtettek a Gyvt. módosításával a **családi napközis** hálózatba szervezésére oly módon, hogy legalább három családi napközi hálózatba szervezhető, öttől pedig hálózatba kell szervezni.
- Új szolgáltatásként jelenik meg a gyermekek napközbeni ellátása keretében a **családi gyermekfelügyelet**, amely legfeljebb három 2-4 éves korú gyermek gondozását teszi lehetővé az ellátást nyújtó saját otthonában; állami normatíva azonban ezen szolgáltatás tekintetében nem igényelhető.
- A Gyvt. 2010. január 1. napjától hatályos rendelkezései közé szintén beépítésre került az egyházi kiegészítő támogatás finanszírozására vonatkozó, az Szt.-nél már említett szabályok azzal az eltéréssel, hogy a Gyvt. csupán az állami és egyházi fenntartó közötti fenntartóváltást és intézménymegszüntetést nevesíti.

Készítette:

Czudarhelyi Mária
Szociális és Gyámhivatal
Kecskeméti Kirendeltség

Idősek nappali ellátása – étkeztetés

A szociális szolgáltató és szociális intézmény működési engedélyezésével foglalkozó jegyzők figyelmét felhívjuk arra, hogy a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló 2009. évi CIX. törvény 52. § (1) bekezdésének c) pontja alapján 2010. január 1-jétől módosul az 1993. évi III. törvény 65/F. §-a oly módon, hogy az idősek nappali ellátásának 2010. január 1-jétől nem lesz alapfeladata az étkeztetés megszervezése.

Az a fenntartó, aki az idősek nappali ellátása keretében eddig étkeztetést is biztosított és ezután is biztosítani kíván, akkor hívhatja le az otthonközeli ellátás fajlagos összegének 65 %-át, amennyiben a szociális étkeztetésre is jogerős működési engedéllyel rendelkezik 2010. január 1-jétől.

Javasoljuk a jegyzők által kiadott működési engedélyek áttekintését, és szükség esetén az érintett fenntartók tájékoztatását a várható jogszabályi változásról a szükséges intézkedések megtétele érdekében.

Abban az esetben, amennyiben a nappali ellátás keretében a jövőben is biztosítani kívánják az étkeztetést, de az intézmény nappali ellátást nyújtó székhelyén vagy telephelyén az étkeztetés szociális alapszolgáltatásra nem rendelkezik a fenntartó működési engedéllyel, akkor a 188/1999. (XII. 16.) Kormányrendelet 8. § (2) bekezdésének e) pontja alapján a fenntartónak ismételt működési engedélyezési eljárást kell kezdeményeznie az illetékes városi jegyzőnél.

Természetesen a külön jogszabály által előírt szakmai létszámot az étkeztetés esetében is biztosítaniuk kell a fenntartóknak.

Készítette:

Tihanyi Judit

Szociális és Gyámhivatal
Kecskeméti Kirendeltség

A hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról

A hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény 2009. október 1-jei hatályba lépésével új feladat került a városi gyámhivatalok hatáskörébe, mellyel egyidejűleg a hozzátartozók közötti erőszak megelőzéséhez kapcsolódó feladat hárul alaptervekenységük keretében az egészségügyi szolgáltatást nyújtókra, a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatókra, a közoktatási intézményekre, a gyámhatóságokra, a rendőrségre, ügyészségre, bíróságra, a pártfogó felügyelői szolgálatra, az áldozatsegítést és kárenyhítést ellátó szervezetekre, a menekülteket befogadó állomásokra, társadalmi szervezetekre, alapítványokra is.

A jegyzői gyámhatóságokra egyrészt mint a fenti intézményrendszer tagjaként, másrészt a hozzátartozók közötti erőszak folytán szükségessé váló gyermekvédelmi intézkedés kapcsán hárul feladat.

Az új távoltartási jogintézmény alapvetően abban különbözik az eddigi távoltartástól, hogy míg a büntető eljárásban a szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény megalapozott gyanúja esetén lehet helye, addig az új törvény értelmében nem szükséges bűncselekmény, de még szabálysértés elkövetése sem ahhoz, hogy a hozzátartozók közötti erőszak megvalósuljon és az ideiglenes megelőző, illetve megelőző távoltartás elrendelhetővé váljon.

A törvény II. Fejezete a hozzátartozók közötti erőszak megelőzését szolgáló intézményrendszer számára együttműködési, jelzési kötelezettséget, a családvédelmi koordinációért felelős szerv részére további eljárási kötelezettséget ír elő.

A Magyar Közlöny 137. számában megjelent a 207/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet módosításáról.

A módosítás értelmében 2009. október 1-jei hatálybalépéssel új 1/A. § került beiktatásra, mely szerint:

„A Kormány a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló törvény szerinti családvédelmi koordinációért felelős szervként a városi gyámhivatalt jelöli ki.”

A városi gyámhivatalokhoz telepített új hatáskör törvényi szabályozása nem túl részletes, és számos eljárási kérdést vet föl.

A törvény végrehajtását szabályozó 52/2009. (IX. 30.) IRM rendelet csupán az ideiglenes megelőző távoltartó határozat meghozatalának részletes szabályait tartalmazza, mely a rendőrség hatáskörébe tartozó eljárás.

A gyámhivatal eljárására vonatkozóan nem is várható eljárási rendelet, hiszen a törvény kizárólag az IRM rendelet megalkotására és a családvédelmi koordinációért felelős szervezet kijelölésére adott felhatalmazást.

Fentiekre tekintettel a Szociális és Munkaügyi Minisztérium várhatóan módszertani levél kibocsátásával segíti a gyámhivatalok egységes jogalkalmazói gyakorlatának kialakítását.

Tekintettel a már folyamatban lévő eljárásokra, több megyében egyeztetésre került sor a megyei bíróságok szervezésében az eljárásban érintett bírósági, rendőrségi és gyámhivatali jogalkalmazók részvételével.

A nem egyértelmű szabályozás ellenére kialakult egyöntetű álláspont értelmében a gyámhivatal a megelőző eljárásáról és a feltárt tényekről minden esetben értesíti a rendőrséget, a rendőrség és a bíróság pedig kiskorú érintett esetében minden esetben megküldi az ideiglenes megelőző, illetve megelőző távoltartást elrendelő határozatát a gyámhivatalnak.

A gyámhivatal a hozzátartozók közötti erőszak megelőzése vagy megszakítása érdekében – a rendőrség tájékoztatásán túl – hivatalból megteszi a további szükséges intézkedéseket is, melyek az alapellátás kezdeményezése mellett jegyzői, vagy gyámhivatali hatáskörbe tartozó gyermekvédelmi intézkedésekre irányulhatnak, illetve bűncselekmény gyanúja esetén a feljelentési kötelezettség is fennáll.

A törvényben előírt tájékoztatási kötelezettség keretében mind a gyámhivatal, mind a rendőrség és bíróság számára szükséges a bántalmazó lakóhelyén és környékén igénybe vehető éjszakai szállást nyújtó intézmények (éjjeli menedékhelyek, hajléktalan szállók) listájának ismerete. A lista elérhető az Állami Foglalkoztatási Szolgálat honlapján az alábbi útvonalon: www.afsz.hu / szociális regiszter / publikus felület / szolgáltató keresés.

Készítette:

Pankotainé dr. Fazekas Andrea
Szociális és Gyámhivatal
Kecskeméti Kirendeltség

Területi államigazgatási szervek tájékoztatói

A helyi iparüzési adóval kapcsolatos eljárási szabályok 2010. január 1. napját követő változásai

A helyi iparüzési adóval kapcsolatban az APEH Dél-alföldi Regionális Igazgatósága a Dél-alföldi Regionális Államigazgatási Hivatallal együttműködve Szegeden, Békéscsabán és Kecskeméten jegyzői értekezleteket tartott 2009. november 24-én, 25-én és december 2-án. Az értekezleteken ismertetésre kerültek a helyi iparüzési adóval kapcsolatos jogszabályi változások, kiemelve az önkormányzati adóhatóság feladatait.

Az előadások részletes anyagát a Dél-alföldi Regionális Államigazgatási Hivatal honlapján a [darkh.hu/Jegyzői értekezletek csatolmányaként](http://darkh.hu/Jegyzői_értekezletek_csatolmányaként) olvashatják el.

Az adatszolgáltatási nyomtatványok pedig a [www.apenh.hu/letöltések/nyomtatványkitöltő programok/](http://www.apenh.hu/letoltések/nyomtatványkitöltő_programok/) menüpont alatt érhetők el.

Jogszabályi háttér

- a közteherviselés rendszerének átalakítását célzó törvénymódosításokról szóló 2009. évi LXXVII. törvény (továbbiakban: törvény) 2009. július 8-án került kihirdetésre a Magyar Közlöny 95. számában
- az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvénnyel és a megtakarítások ösztönzésével összefüggő törvénymódosításokról szóló 2009. évi CXVI. törvény (a továbbiakban: Módtv.) 2009. november 16-án került kihirdetésre a Magyar Közlöny 161. számában
- 2009. évi CXXX. számú törvény a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetéséről (50. §-a szól a KESZ számláról) 2009. december 11-én került kihirdetésre a Magyar Közlöny 179. számában

Az előadásokat követően a jegyzői értekezleteken felvetődött kérdésekkel kapcsolatban az alábbi rendelkezésekre hívjuk fel a figyelmet:

- **2010. adóév (még átmeneti időszak) a helyi iparüzési adóval kapcsolatos feladatok átadása, átvétele szempontjából:**
 - a 2009-es adóévet még az önkormányzati adóhatóságoknál kell lezárni, így a 2009-es évről (2010. május 31-éig) még az önkormányzati adóhatósághoz kell a bevallást benyújtani (törvény 212. §, 214. § (1) bekezdés)
 - a 2010. március 15-ig teljesítendő előleget még az önkormányzati adóhatósághoz kell megfizetni az önkormányzat által kibocsátott fizetési

- meghagyás alapján és amennyiben az önkormányzati adóhatóság kimutatása szerint a 2010. március 15-én esedékes helyi iparüzési adóelőleget az adózó hiánytalanul nem fizette meg, a különbözet végrehajtását még az önkormányzati adóhatóság végzi (törvény 214. § (3) bekezdés)
- a 2010-es adóévet megelőző adóévekkel kapcsolatos adóhatósági feladatok (ellenőrzés, végrehajtás, stb.) maradnak az önkormányzati adóhatóságnál: **ezen időszakok vonatkozásában az önkormányzati adóhatóságok adómegállapítási joga 2 évre rövidül, az adózók szintén 2 éves időszakon belül tudnak csak önellenőrzést benyújtani, azaz 2011. december 31-ig (törvény 214. § (2) bekezdés és 218. §)**
 - **a tevékenységüket 2009. december 31-éig megszüntető adózók:** a helyi iparüzési adóval összefüggő adókötelezettségeiket még az önkormányzati adóhatósághoz teljesítik, illetve az önkormányzati adóhatóságok végzik az ezzel összefüggő adóztatási feladatokat (törvény 217. §)
 - **az önkormányzati adóhatóság jár el hitelezőként:** a 2010. január 1-jét megelőző adóévekben esedékes kötelezettségek tekintetében (törvény 219.§)
- **Adatgyűjtésre irányuló ellenőrzés:**
 - az ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenység sajátossága, hogy az adókötelezettség keletkezését a települési önkormányzat területén végzett adóköteles tevékenység alapozza meg, amelyről az állami adóhatóságnak nyilvánvalóan kevesebb információ áll rendelkezésére, illetőleg nehezebb lenne számára ezen információkat beszerezni, mint az önkormányzati adóhatóságnak, ezért a törvény - az önkormányzati bevételek biztosítása érdekében - jogot (azaz hatáskört) biztosít az önkormányzati adóhatóság számára, hogy adatgyűjtésre irányuló ellenőrzés keretében helyszíni ellenőrzést végezzen az ideiglenes (alkalmi) iparüzési tevékenységet végző adózók vonatkozásában (törvény 97. §, illetve Art. 119. § (6) bekezdés)
 - ezzel kapcsolatosan, az ellenőrzés során gyűjtött, valamint az egyéb rendelkezésére álló adatokról az önkormányzati adóhatóság minden hónap utolsó napjáig adatot szolgáltat az állami adóhatóságnak (törvény 89. § (3) bekezdés, illetve Art. 52. § (19) bekezdés)
 - **Az állami adóhatóság feladatai a helyi iparüzési adó vonatkozásában:**
 - **az állami adóhatóság 2010. január 1-jétől a helyi iparüzési adóval összefüggő hatásköröket a 2010. január 1-jétől kezdődő adóéveket érintően gyakorolja (törvény 214. § (1) bekezdés)**
 - az állami adóhatóság a 2010. évi helyi iparüzési adó fizetési kötelezettség teljesítése során a 2010. március 15-én esedékes, az önkormányzatokhoz megfizetendő adóelőleget a saját nyilvántartása szerint megfizetettnek és teljesítettnek tekinti (törvény 214. § (3) bekezdés)
 - a tevékenységüket 2009. december 31-ét követően megszüntető adózók 2010. január 1. utáni időszakot érintő adóügyeiben az állami adóhatóság jár el (törvény 217. §)
 - az állami adóhatóság a települési (a fővárosban a fővárosi) önkormányzatot megillető helyi iparüzési adó követelések tekintetében a 2009. december

31-ét követő adóévekben esedékessé váló követelések tekintetében jár el hitelezőként (törvény 219. §)

- a 2009. december 31-ét követő adóévekben esedékessé váló követelések tekintetében csődeljárásban, felszámolási eljárásban, végelszámolás során, a vagyონrendezési és adósságrendezési eljárásban a települési (a fővárosban a fővárosi) önkormányzatot megillető helyi iparüzési adó követelések tekintetében hitelezőként az állami adóhatóság jár el, illetve ezen követelések tekintetében a végrehajtási eljárásban a végrehajtás foganatosítójaként szintén az állami adóhatóság jár el (törvény 91. §, illetve Art. 72. § (3)-(4) bekezdés)

- **Előlegutalások:**

- az állami adóhatóság az adózó által bevallott előleg összegét az előlegfizetés esedékességét megelőző munkanapon átutalja a települési önkormányzat költségvetési számlájára; ez azt jelenti, hogy az állami adóhatóság (először 2010.) szeptember 15-ét illetve (először 2011.) március 15-ét megelőző munkanapon utalja át a bevallásban feltüntetett előlegösszegeket az önkormányzatoknak (törvény 88. §, illetve Art. 43/B. § (1) bekezdés)
- az állami adóhatóság az adóévet megelőző évre az adózó által bevallott helyi iparüzési adó, valamint az adóévre bevallott és megfizetett helyi iparüzési adóelőleg különbözetének összegét az adóévben benyújtandó helyi iparüzési adóelőleg-kiegészítésről szóló bevallás esedékességét megelőző munkanapon átutalja a települési önkormányzat költségvetési számlájára (törvény 88. §, illetve Art. 43/B. § (2) bekezdés)
 - ha az adózó helyi iparüzési adóelőleg-kiegészítésről benyújtott bevallása alapján kimutatott, a települési önkormányzatot ténylegesen megillető helyi iparüzési adóelőleg-kiegészítés összege eltér a korábban kiutalt adóelőleg-kiegészítés összegétől, az állami adóhatóság intézkedik a különbözet 43. § (10) bekezdése szerinti kiutalásáról (ha kevesebbet utalt) vagy a 43/A. § szerinti visszaköveteléséről (ha többet utalt) (törvény 88. §, illetve Art. 43/A. § (1)-(2) bekezdés)
- az állami adóhatóság az adóévet megelőző évi helyi iparüzési adó-bevallás alapján a települési önkormányzatonként nettó módon megállapított pozitív előjelű elszámolási különbözetet a bevallás esedékességét megelőző munkanapon átutalja a jogosult települési önkormányzat költségvetési számlájára (Módtv. 108. § 17. pont; törvény 88. §, illetve Art. 43/B. § (3) bekezdés)
 - ha az adózó helyi iparüzési adó bevallása alapján kimutatott, a települési önkormányzatot ténylegesen megillető helyi iparüzési adó összege eltér a korábban kiutalt adó összegétől, az állami adóhatóság intézkedik a különbözet 43. § (10) bekezdése szerinti kiutalásáról (ha kevesebbet utalt) vagy a 43/A. § szerinti visszaköveteléséről (ha többet utalt) (törvény 88. §, illetve Art. 43/A. § (1)-(2) bekezdés)

- **Visszakövetelési eljárás**

- a befizetések elszámolásánál előfordulhat, hogy az adózó bevallása, önellenőrzése illetve az állami adóhatóság helyi iparüzési adót érintő

ellenőrzése következtében megváltozik a korábbi felosztási arány, és valamely települési önkormányzatnak helyi iparűzési adó visszafizetési kötelezettsége keletkezik, más önkormányzat pedig további iparűzési adóbevételre lesz jogosult (törvény 88. §, illetve Art. 43/A. § (1) bekezdés)

- mivel az állami adóhatóság a befolyt iparűzési adót folyamatosan utalja át a jogosult önkormányzatok részére, egy későbbi, a már átutalt összeget érintő változás esetén egyes önkormányzatoknak további átutalást kell teljesíteni, viszont lesznek olyan önkormányzatok, amelyektől vissza kell követelni a kifizetett adó összegét vagy annak egy részét, ennek lebonyolítására az új rendelkezés egy sajátos eljárási rendet épít be az Art.-ba
- e szerint:
 - ha az adózó bevallása és önellenőrzése, illetve az állami adóhatóság helyi iparűzési adót érintő ellenőrzése következtében az önkormányzatnak helyi iparűzési adókülönbözet visszafizetési kötelezettsége keletkezik, az állami adóhatóság 30 napos határidő kitűzésével felhívja az önkormányzatot a különbözet visszafizetésére
 - amennyiben az önkormányzat visszafizetési kötelezettségének nem tesz eleget, az állami adóhatóság az önkormányzat költségvetési számlájával szemben hatósági átutalási megbízást bocsát ki
 - ha ez az intézkedés részben vagy egészben eredménytelen, az állami adóhatóság a következő kiutaláskor a vissza nem fizetett összeget beszámítja.

(Módtv. 117. §; törvény 88. §, illetve Art. 43/A. § (1) bekezdés)

- **Fizetési könnyítés, adómérséklés:**

A törvény a helyi iparűzési adót érintő részletfizetési, halasztási kérelmek vonatkozásában önálló döntési jogkört biztosít az önkormányzatok részére, amennyiben az önkormányzat jegyzője a számára nyitva álló jogvesztő határidőn belül a kérelemmel kapcsolatos álláspontjáról nyilatkozat útján értesíti az állami adóhatóságot

- az állami adóhatóságnál települési önkormányzatonként kimutatott és nyilvántartott helyi iparűzési adót érintő fizetési könnyítés engedélyezése vagy annak elutasítása, első fokon az önkormányzati adóhatóság nyilatkozata alapján történik
- a fizetési könnyítés iránti kérelmet az állami adóhatósághoz kell előterjeszteni
- az állami adóhatóság a kérelem megalapozottságát érdemben nem vizsgálja
- az állami adóhatóság a kérelmet annak beérkezésétől számított 5 napon belül megküldi az önkormányzati adóhatósághoz, és a nála nyilvántartott és az adott önkormányzatra kimutatott helyi iparűzési adóról, bírságról, pótlékról tájékoztatja az önkormányzati adóhatóságot
- az önkormányzati adóhatóság a kérelem megalapozottságát érdemben megvizsgálja és a kérelem beérkezésétől számított 30 napon belül elektronikus úton megküldött nyilatkozat útján értesíti az állami adóhatóságot a kérelemmel kapcsolatos álláspontjáról. Az önkormányzati adóhatóság nyilatkozata részletesen indokolja a fizetési könnyítés feltételeit (esedékességi időpont, részletek összege, pótlékszámítás stb.) vagy az elutasítás okait, illetve a fizetési könnyítés iránti kérelem elbírálásához szükséges és az általa feltárt tényállást.

- az állami adóhatóság a fizetési könnyítés iránti kérelem tárgyában rendelkező elsőfokú határozatot az önkormányzati adóhatóság nyilatkozata alapján, a nyilatkozat beérkezésétől számított 15 napon belül kiadmányozza.
- az önkormányzati adóhatóság rendelkezésére álló, a nyilatkozat elküldésére meghatározott határidő jogvesztő, ennek elmulasztása esetén a kérelem elbírálására az állami adóhatóság – az önkormányzat nyilatkozata nélkül – jogosult
- a fizetési könnyítésről rendelkező elsőfokú határozat ellen kezdeményezett jogorvoslati eljárás lefolytatására az állami adóhatóság jogosult, ideértve a jogorvoslati eljárás eredményeként elrendelt új eljárást is. A jogorvoslati eljárásban az állami adóhatóság nincs kötve az önkormányzati adóhatóság nyilatkozatához.
- ha az adózó a fizetési könnyítés iránti kérelmet az önkormányzati adóhatósághoz nyújtja be, az önkormányzati adóhatóság elektronikus úton haladéktalanul értesíti az állami adóhatóságot, amelyik – ha a feltételek fennállnak – intézkedik a végrehajtás szüneteltetése iránt. Az értesítés kézhezvételétől számított öt napon belül az állami adóhatóság a nála nyilvántartott és az adott önkormányzatra kimutatott helyi iparüzési adóról, bírságról, pótlékról tájékoztatja az önkormányzati adóhatóságot.
- ha az önkormányzati adóhatóság fizetési könnyítést engedélyez és a fizetési könnyítéssel érintett tartozás összegét az állami adóhatóság a 43/B. § alapján előlegként átutalta az önkormányzatnak, az állami adóhatóság haladéktalanul intézkedik a fizetési könnyítéssel érintett tartozás 43/A. § szerinti visszakövetelése érdekében

(Módtv. 120. §; törvény 99. §, illetve Art. 133/B. §)

- az állami adóhatóságnál települési önkormányzatonként kimutatott és nyilvántartott, a magánszemélyt terhelő helyi iparüzési adótartozás és az ezzel összefüggésben megállapított bírság és pótléktartozás, továbbá a nem magánszemély adózót terhelő, a helyi iparüzési adóhoz kapcsolódó bírság és pótléktartozás mérséklése (elengedése) első fokon az önkormányzati adóhatóság nyilatkozata alapján történik
- az elengedés (mérséklés) iránti kérelmet az állami adóhatósághoz kell előterjeszteni
- az állami adóhatóság a kérelem megalapozottságát érdemben nem vizsgálja
- az állami adóhatóság a kérelmet annak beérkezésétől számított 5 napon belül megküldi az önkormányzati adóhatósághoz, és a nála nyilvántartott és az adott önkormányzatra kimutatott helyi iparüzési adóról, bírságról, pótlékról tájékoztatja az önkormányzati adóhatóságot
- az önkormányzati adóhatóság a kérelem megalapozottságát érdemben megvizsgálja és a kérelem beérkezésétől számított 30 napon belül elektronikus úton megküldött nyilatkozat útján értesíti az állami adóhatóságot a kérelemmel kapcsolatos álláspontjáról. Az önkormányzati adóhatóság nyilatkozata részletesen indokolja a mérséklés (elengedés) feltételeit [mérsékelt, (elengedett) összeg, pótlékszámítás stb.] vagy az elutasítás okait, illetve a mérséklés (elengedés) iránti kérelem elbíráláshoz szükséges általa feltárt tényállást.
- az állami adóhatóság a mérséklés (elengedés) iránti kérelem tárgyában rendelkező első fokú határozatot az önkormányzati adóhatóság nyilatkozata

alapján, a nyilatkozat beérkezésétől számított 15 napon belül kiadmányozza.

- az önkormányzati adóhatóság rendelkezésére álló, a nyilatkozat elküldésére meghatározott határidő jogvesztő, ennek elmulasztása esetén a kérelem elbírálására az állami adóhatóság – az önkormányzat nyilatkozata nélkül – jogosult.
- a mérséklésről (elengedésről) rendelkező első fokú határozat ellen kezdeményezett jogorvoslati eljárás lefolytatására az állami adóhatóság az általános szabályok szerint – az önkormányzati adóhatóság nyilatkozatában foglaltakra tekintet nélkül – jogosult, ideértve a jogorvoslati eljárás eredményeként elrendelt új eljárást is
- ha az adózó a mérséklés (elengedés) iránti kérelmet az önkormányzati adóhatósághoz nyújtja be, az önkormányzati adóhatóság elektronikus úton haladéktalanul értesíti az állami adóhatóságot, amelyik – ha a feltételek fennállnak – intézkedik a végrehajtás szüneteltetése iránt. Az értesítés kézhezvételétől számított öt napon belül az állami adóhatóság a nála nyilvántartott és az adott önkormányzatra kimutatott helyi iparüzési adóról, bírságról, pótlékról tájékoztatja az önkormányzati adóhatóságot.
- ha az önkormányzati adóhatóság mérséklést (elengedést) engedélyez és a mérsékléssel (elengedéssel) érintett tartozás összegét az állami adóhatóság a 43/B. § alapján előlegként átutalta az önkormányzatnak, az állami adóhatóság haladéktalanul intézkedik a mérsékléssel (elengedéssel) érintett tartozás 43/A. § szerinti visszakövetelése érdekében.

(Módtv. 121. §; törvény 100. §, illetve Art. 134/A. §)

Fedezeti számla:

A 2009. évi CXXX. számú törvény a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetéséről:

„50. § (1) Az állami adóhatóság az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 43/A. § (2) bekezdésében és 43/B. §-ában meghatározott helyi iparüzési adóval kapcsolatos kötelezettségének teljesítéséhez – a bevételek időbeli eltéréseiből adódó átmeneti pénzügyi hiányok fedezetére – a központi költségvetés a Kincstár útján kamatmentes hitelt nyújt.

(2) A KESZ-hez kapcsolódó megelőlegezési számláról tervezett hitel-igénybevételről az állami adóhatóságnak finanszírozási tervet kell készítenie, amely indokolt esetben módosítható.

(3) A KESZ-hez kapcsolódó megelőlegezési számláról felvett hitelt az állami adóhatóság a helyi iparüzési adó jogcímen befolyó bevételeiből soron kívül törleszti.

(4) A megelőlegezési számla december 31-i egyenlegét a XXII. Pénzügyminisztérium fejezet, 17. cím Egyéb költségvetési kiadások 2. alcím Helyi iparüzési adó elszámolási különbözet jogcímen kell elszámolni. Az elszámolási különbözet a központi költségvetés hiányát módosítja.”

**Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal
Dél-alföldi Regionális Igazgatósága**

Információk elérhetőségekről, változásokról

Jegyzői változások Békés megyében (2009. november)

Település	Távozó/távol lévő jegyző neve	Változás oka	Új jegyző neve	Jogviszony alapja	Változás időpontja	Megjegyzés
Magyarbánhegyes	Vetró László	helyettesítés megszűnt	Dr. Zelenyánszki Miklós	kinevezett jegyző	2009. november 7.	
Gerendás	Méreiné Kőszegi Erzsébet	helyettesítés megszűnt	Dr. Lipták Péter	kinevezett jegyző	2009. november 1.	
Kevermes	Gácsér Béla	helyettesítés megszűnt	Nádaskiné Szabó Margit	kinevezett jegyző	2009. december 1.	

HIVATALI TÁJÉKOZTATÓ

A Dél-alföldi Regionális Államigazgatási Hivatal regionális közigazgatási tájékoztatója

A kiadásért felelős: Dr. Siket Judit hivatalvezető

Szerkeszti: Koordinációs és Szervezési Főosztály

A szerkesztésben közreműködik: Dr. Lőrincsik Péter

lorincsik.peter@darkh.hu

62/562-656

✉ 6741 Szeged, Rákóczi tér 1.

☎ 62/562-662

☎ 62/562-601

✉ vezeto@darkh.hu